

RAHNUMA

RAHNUMA

Tel. Washington Heights 7-7128

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 165 Audubon Avenue, New York, N. Y.

Entered as second-class matter Aug. 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Mar. 3, 1879.

Vol. XIII, No. 9, May 16, 1931

Ճիւղ 13, Նօ 9, Մայիս 16, 1931

ՊԷՆՏ Ի ՄԱՆՍՈՒՍԼԱՐ

ԻՄԱՆԸՆ ԼԷՆԿԵՐԻ

Կէմբրիջի ֆուրթունա էսնասընտա լէնկերի աթաճազ պիր գայա արարլար: Պու կիւն տիւն-եատա հայաթըն հէր տաիրէսինտէ պիր ումու-մի ֆուրթունա հիւքմ էտիյօր: Իգթիսատի հա-յաթ փէք տուրադսըզ պիր հալտա տըր: Իշսիգ-լիք հէր եէրտէ ճարի, եինէ տէ նէ սէրմայէ սա-հիպլէրի նէ ամէլէ, նէ հիւքիւմէթլէր, նէ դօ-միւնիդմ պունըն տէֆիւնին չարէսինի պուլամա-տըլար:

Սիյասի տաիրէճէ ֆուրթունա վար: Միւ-լէթլէրի հարպա սէլզ էտէն պիր չօզ սէսէլ-լէր մէյտանտա իսէ տէ, հէր քէս ումումի պիր հարպտան գօրգուզ, եէրինտէ տուրույօր:

Իւնսի հայաթ ֆուրթունալը տըր, այլիւ-թէչքիրաթը, ալիւզի գաիւնլէր, հագգ ու տտալէթ մագամը օլան տաիրէլէր պէօյիւք պիր չալզանթը իչինտէ տիր:

Պունլար իլէ պէրապէր տինի հայաթ մանէ-վիյաթ վէ իման տաիւի ֆուրթունալը գէմանլար կէչիրիյօր: «Նէ՞յէ ինանալըմ», «Նէ՞յէ իւմիտ էտէլիմ» տէյու հէր քէս, խուսուսա կէնճլէր հէր թարաֆտա մէրազ իլէ սիւալ էտիյօրլար:

Պու ֆուրթունա տա իման լէնկերինի նէ՞րէ-յէ աթալըմ, անը պաղլարպ էմնիյէթ հիսս է-տէպիլէճէլիմիզ պիր գայա վա՞ր մը տըր:— հէր քէսին պիլմէք իսթէտիյի պիր մէսէլէ տիր պու:

Պունա պաղը ճէվապլար վէրիւիյօր. էզ ճիւմլէ:

Գաթօլիք քիլիսէսի տէյօր:— Պու տիւնեա-

տա Ալլահը թէմսիլ էտէն վէ Բրիստոս թարա-ֆրնտան պէչէրիյէթ իւզէրինէ վէքիլ թային է-տիլմիլ օլան պիր զաթ վար, քիլիսէսինի ըէյիսի օլան Փափա հաղրէթլէրի: Իմտի անըն պու վէ-քեալէթինէ վէ պու ըիյասէթինէ իմանընզը ըապթ էտիպ՝ ըահաթ օլունուզ: Անըն սիզէ կէօսթէրտիյի եօլտա կիտէր իսէնիզ, արթըզ պու տիւնեաճա վէ ախրէթճէ պիր շէյէ շիւպհէ էթմէնիզէ մահալ գալմազ: Կէչնիլէրտէ ըէյտի-յօ վասըթասըլլա Փափա հաղրէթլէրի ճիւմլէ միլլէթլէրի, քէնտի իման լէնկերլէրինի պու գայայա ըապթ էթմէյէ տալէթ էյլէտի: Վէ ֆիլ վազը Գաթօլիքլէր ալէլումուճ պու տալէթի զապուլ էտէրէք քէնտի գալպլէրինտէ սիւքիւն հիսս էտէրլէր:

Հայաստանեայց Եկեղեցի քէնտի էվլատ-լարընա տէյօր:— Պիզ Նիկիւա-Կոստանդնուպու-տական Հանգանակընըն իւզէրինէ պինա օլուն-մուշըզ: Վէ պու նուֆուզ իլէ Մի, Ընգհանրա-կան, Առաքիլական, Սուրբ Եկեղեցիյէ, այիտ իյ: Պու սէլահիյէթլէ քիլիսէմիզ վաֆթիզտէ սիզի սկզբնական կիւնահտան թաթհիւր էթմիլ, Հաղորդութիւնտա սիզէ հայաթ թաամը վէրիւր վէ սէլահիյէթտար պաշտօնեալարլէ սիզի իրչատ էտէր: Ծու հալտա իմանընըլըն լէնկերինի պու գայա իւզէրինէ գօյարազ պու ֆուրթունա գէ-մանլարընտա էմնիյէթ հիսս էտէպիլիւրսինիզ: Վէ նիչէ Հայլար պու եօլտա էմին վէ սիւքիւն պիր գալպ իլէ իմանտա սէպաթ էտիյօրլար:

Նիչէ Փրօթէսթանթլար տա տէյօրլար:— Իման լէնկերինիզի Բիթապը Մուզատտէս իւ-զէրինէ գօյունուզ, օլ քիթապ քի իլք սահիֆէ-սինտէն սօն սահիֆէսինէտէք հէր պիր գըթա-

սրնտա եանըլտան միւսկէրա վէ հարֆէն միւս-
հէմ օլան պիր տիւսթուր իւլ ամէլ տիր: Իմտի
պու Ֆուրթուսալը զէմանլարտա իմանընդ իւ-
զէրինէ տիւարտան կէլէն հէր կէօնէ թէարրիւ-
զա էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք պու հանըլմազ օ-
լան հարֆի իլհամա եափըլըզ գալըրսանըզ,
սէլամէթտէ սինիզ:

Եանըլմազ փափա, հանըլմազ քիլիսէ սի-
նոզլարը վէ հանըլմազ Գիթապ, պու գայալար-
տան պիրինէ եա օլ պիրինէ իման լէնկէրմիզի
կէլէրիւր իսէք բահաթ վէ ասուտէ գալպլէ աս-
ըն մանէվի Ֆուրթուսալընտան էմին գա-
լապիլիւր իզ:

Լաքին պու իւզ մէվզիլէրէ նազարէն չու ի-
քի միւսքիւ վար տըր. — Եվլէլա, տինի հայաթ
տուրուզ իսթիրահաթ էտէճէք պիր հայաթ տէ-
յիլ, իլլա իլէրի կիտէն վէ զուհուր էտէճէք հէ-
նի միւսքիլաթա մուզապէմէթ էտէճէք օլան պիր
միւսհահատէ հայաթը տըր: Պիր կէմի կիպի տիր
քի օ՝ լէնկէր աթըզ տաիմա լիմանտա իսթի-
րահաթ էտէճէք օլան պիր շէյ տէյիլ, իլլա լէն-
կէրի շէքիպ՝ տէրեայա աչըլաճազ օլան վէ զու-
հուր էտէն տալկալարա վէ Ֆուրթուսալարա տա-
յանաճազ օլան պիր շէյ տիր: Սանիէն, ինսան
ֆիքրի պիր եէրտէ գարար գըլըպ՝ տուրաճազ
պիր գուվլէթ տէյիլ, իլլա հէր բասթ կէլտի-
յի եէնի ահվալա տայիր սիւալար իրատ էթ-
մէյէ մէյիլ վէ հազգը օլան պիր գուվլէթ տիր:
Շիմտի փափանըն հանըլմազ օլտուզուսա ինս-
նըրոս պիր ազ սօնրա սըրասը կէլտիյինտէ,
«նասը՝ օլուպ տա փափա հանըլմազ օլուօր»
տէյու սիւալ էտէր: Գիլիսա սինոզլարը վէ ան-
լէրին գօյտուզու Դաւանանք հանըլմազ տէյու
ինանան պիր քիմսէ, եարըն, պու սինոզլար,
պու սէլահիյէթի նէ՞րաէն ալըօրլար տէյու
սիւալա քէնտինի հուրը թանըր: Պու կիւն Գի-
թապ հանըլմազ տէյու տիւշիւնէն պիր քիմսէ,
պազը եէնի մալիւմաթ էօնիւնտէ, աճէպա պու
քիթապը հարֆիյէն իլհամ տէյու գապուլա նէ՞-
տէն մէճպուր օլալըմ տէյու սիւալ էտէր:

Պուսլարա «Պու սիւալարը իրատ էթմէ-
յին» տէյէմէպսին:

Կէլէն կիւն թօրնըմ պիր Գաթօլիք ըէֆիզի
իյէ Գաթօլիք քիլիսէսինէ կիսիպ՝ օրատա իճ-
րա էտիլէն իպատէթ իւլտմէթլէրինի տինլէր:
Օրտան չըգըպ կէլիւրքէն եօլ իւզէրի պիր եէր-
տէն թէրէննիւմ սէսի իշիտիլէր: Թօրնուճ ըէ-
ֆիզիլնէ, «Կէլ, չուրա կիրէլիմ տէ չու թէրէն-
նիւմիւ տէ տինլէյէլիմ» տէր իսէ, օլ Գաթօլիք

կէնճ, «Խայր, օրատը պիր Փրօթէսթան քիլի-
սէսի տիր, պէն օրայա կիրէմէմ: Օ պիզէ եա-
սազ տըր: Սօնրա քիլիսէ պէնի քիլիսէտէն քէ-
սէր» տէր: Թօրնուճ հայրէթ իլէ սիւալ էտէր,
«Պէն սիզին քիլիսէյէ կիթտիմ: Սէն նի՞ չիւն պու
քիլիսէյէ կիրէմէյէճէքսին»: Կէնճ, «Գիլիսէմիդ
պիզէ պէօյլէ էմը էթմիշ տիր: Պաշպա կէօնէ
եափամամ» տէր:

Ամէրիգա էյալէթլէրինի պիրինտէ գարար
գըլըլար իտի քի, էվօլուշն մէսէլէսի Գի-
թապ ը Մուգատտէսին հարֆի վէ հանըլմազ իբ
համ օլմասը թալիմինէ մուզայիր օլտըլը իշիւն
էյալէթին մէքթէպլէրինտէ՝ էվօլուշնտան.
պահս էթմէք օլմայաճազ տըր: Սօնրա պու գա-
նուսը տէյիլտիրմէյէ մէճպուր օլտուլար:

Պու մէվզիլէրին կիւնլիւլիւ շուրատա տըր,
ատէմլէրին տինի հայաթա տաիր էմնիյէթլէ-
րի իարիճի պիր գուվլէթէ բապթ էտիլմիշ
տիր: Կէմի թէմսիլի պուրատա տէյէճէյիմիլի
կիւզէլ իյդահ էտէր: Սէֆինէ պիր լիմանտա
հաթմազ իշիւն տէյիլ՝ իլլա տէրեա իւզէրինտէ
սէյը ու սէֆէր էթմէք իշիւն թէրթիպ էտիլմիշ
տիր: Պիր սէֆինէ բահաթ եա Ֆուրթուսալը
զէմանտա քէնտի եօլուսա կիթմէյէ մուզթէտիր
տէյիլ իսէ, օլ սէֆինէտէ իսայր հօզ տըր: Մա-
նէվի հայաթտա տա պէօյլէ տիր: Օլ հայաթըն
գուվլէթի հալընը իարիճի ահվալտա տէյիլք
տէրուստէ տէ օլմալը տըր: Օրատա տիւմէն,
գըլլէ նիւմա, վէ ոսիր թէրթիպաթ լաղըմ
տըր: Տիշարքի ահվալա կէօրէ քէնտինի իտաթէ
էտէճէք գուվլէթէ մալիք օլմալը տըր:

Իսթիյարլար քէնտի իման լէնկէրլէրինի
պիր եէրէ պաղլալըպ՝ օրատա բահաթ էտէպի-
լէրլէր. լաքին կէնճլէր սէյը ու սէֆէր էթմէք
իսթէրլէր: Եէնի շէյլէր էօյրէնիլլէր, եէնի մու-
հիթլէրտէ պուլուսուլար, եէնի թէճըրպէլլէրէ
թութուլուլար: Իմտի իմանլարը պիր ապիտէյէ
լէնկէր աթըպ՝ տուրաճազ տէյիլ տիր: Եէնի ահ-
վալ տրասընտա եէնի հօլլար տիւշիւնէճէքէպ:
Պու կիւնլիւ կէնճլէրի իշթէ պու չապա իշիւնտէ
տիրլէր: Անլէրի պիր եէրէ պաղլալըպ տուրտու-
րամայըզ: Անլէրէ էօյլէ տէրուսի գուվլէթլէր
վէրէպիլմէլի իզ քի պուլուսուլարը ահվալա
րասընտա եէնի իմանը հըֆզ էթմէյէ մուզթէ-
տիր օլապիլիլլէր:

Պու միւսապիլիլլէր իմանլարընը թազվիյէ
էթմէք իսթէյէնլէրէ պիր գաշ թազսիյէտէ պու-
լուսազ իսթէրիլ. —

1. Պիզտէն էյի պիլէնլէրտէն էօյրէնմէլի

Իհմալ էթմէյէլիմ: Հայաթըն հիշ պիր տաիրէ-
սինտէ մալիւմաթըմը մութլագ պիր իպթիտա
տէյիլ տիր: Պիզտէն պէօյիւքէրտէն, պիզտէն
էյիլ պիլէնլէրտէն էօյթէնէրէք իլէրի կիտէպի-
լիլ իզ: Ուսաթա օլուր իսէք՝ տօզթօրա, պիր
տալմաթը վար իսէ, տալմա վէքիլինէ, իշիմիլի
տիւզմէք իշիւն օլ իշին էհլինէ, միւթէնէվվի
տաիրէյէրտէ մուալլիմէրէ վէ քիթապլարա
միւրաճէաթ էսէր իզ: Տինի հայաթտա տա օլ
հայաթը թէճրիպէ վէ թէթէպպիւ իլէ էյիլ պի-
լէնլէրէ, բուհպան վէ մուալլիմէրէ միւրաճէ-
աթ էթմէքաէն իսթիֆատէ էտէպիլիլիլ:

2. Եինէ տէ հազիգաթը պիզ քէնտի նօզթա
ի նազարմրդտան վէ քէնտի կէօյիւմիւլլէ կէօր
մէյէ չալլէմալլ իլ:

Լաքին պու սըրատա տէրխաթըր էտէլիմ
քի, ա) Պիզ մախտուտ ըզ վէ հէր շէյիլ անլալըպ
թէֆսիր էթմէյէ գատիր իզ տէյու տիւշիւնմէք
համազաթ տըր: Պու կիւն կէնճլէրիմիլին պէօ-
յիւք պիր թէհլիքէսի պուրատա տըր: Անլալա-
մատըզլարը շէյիլ զիյատէ միւթալաայա թէրք
էտէճէք եէրտէ անըն հազիգաթ օլտուղունը
ինքեար էտիյօրլար: Մէսէլա, միւճիլգէյիլ ան-
լալամատըզլարը իշիւն միւճիլգէյիլ, պու տիւն-
կատա հազգսըզլարըն թէֆսիրինէ պիր եօլ
կէօրմէտիլէրի իշիւն ալէմի իտարէ էտէն դա-
թըն մէվճուտիլէթինի ինքեար էթմէմէլի տիր-
լէր:

բ) Եէնի մալիւմաթա ֆիքրիմիլ ալըզ օլ-
մալլ տըր: Հէր տաիրէտէ էօնիւմիւլլէ եէնի եէ-
նի ֆիքրլէր ալըլըյօր: Իլմի տաիրէտէ նէ՝ եէ-
նի ստըմլար ալընըյօր: Իլմ ի հէնտէսէնին եէ-
նիսի էսքիսի վար, զիյա վէ աթօմլար հազգըն-
տա էսքի վէ եէնի նազարիլէլէր վար: Պունլար
իշիւն իլմէ իմանըմը էքսիրլիյօ՞ր մը: Նի՞շիւն
տինի տայիլէտէ եէնի ֆիքրլէր մէյտանա կէ-
լինճէ իմանըմը սարսըլմալլ տըր: Եէնի ֆիքր
լէր օլ տաիրէտէ թէրազըյա խըտմէթ էտէր:

գ) Ամէլի մալիւմաթը՝ ֆէլսէֆի էֆքեար-
տան թէֆրիլ էտէլիմ: Ֆիլօսօֆիլուզ մահիլէթին
սալընա վազըֆ օլմաղա չալըլըր: Պու իսէ էն
շէթին վէ նիշէ ճիհէթլէրճէ իմքեանսըզ պիր
թէչէպպիւս տիր: Կէլ կէօրէլիմ քի հէր առէմ
տէ ֆիլօսօֆիլուզա դալըլըր: Պունը տինի հա-
յաթտա տա սընարլար: Ամմա պիլգէ լազըմ օլան
ամէլի մալիւմաթ տըր: Եաշարըզ, պու ամէլի
պիր մէսէլէ տիր: Լաքին հայաթըն հազիգի օլ-
մասը իշիւն անըն սալընա վազըֆ օլմազըլըր-
մը լազըմ կէլմէլ: Տինի տայիլէտէ նիշէ տէ-

ֆա ամէլիլի պրազըր տա անըն ֆէլսէֆէսինէ
կիլիւմէք իսթէրիլ: Ալլահ նասըլ պիր վարըզ
տըր, ինսան բուհու նասըլ պիր վարըզ սուր,
մէզարտան էօթէտէ նասըլ եաշանըլըր: Պու կի-
պի ֆէլսէֆի մէսէլէլէրէ գաթի ճէվապլար պուլ
մաղա չալըլմաղ իշիմիլ տէյիլ տիր:

դ) Շիւպիէնին մագստ վէ հաւառտունը
պիլէլիմ: Շիւպէ իսաթըր իշիւն շիւպէ էտիլ-
մէմէլի: Պազըլար շիւպէ թէրեաքիսի տիրլէր:
Պու տօղրու տէյիլ: Շիւպէ՝ մալիւմաթըմըզը
սապիթ էթմէք վէ կէնիլէնտիրմէք իշիւն օլ-
մալլ տըր: Փափանըն մութլագ սէլահիլէթի
վա՞ր մը, քիլիսէնին իման իզրարը սաղլա՞մ մը,
Քիթապ ը Մուզատտէս եանըմաղ պիր քիթա՞պ
մը տըր, կիպի սիւալար իմանըմըզը սապիթ թէ
մէլ իւզէրինէ գօյմաղ իշիւն իրատ էտիլմէլի
տիր:

ե) Իմանըմըզա պազը թէմէլլէր պուլուպ,
թէհարրիյաթըմըզը օրալարտան իլէրի կէօ-
թիւրմէլի իլ:

Պու թէմէլլէրտէն պազըսընը պուլմաղա
չալըլմալլմ:

Յ. Գ. Գ.

«Քիլիսի ՊէօՅիլ»

Երուսաղէմ Վանքընըն միւրէվիլիճ ի էֆ-
քեարը օլան Սիոն կաղէթասընըն 1931 Ապրիլ
նուսիսինտէ մէզքիւր սէր լէվհա ալթընտա
շէօյլէ հազըլմըչ տըր:—

«Քիլիսի տիրի պիր թէրքիպ ի ուզվի տիր
քի եաշար, վէ անըն մահիլէթ վէ իհթիմալա-
թընը կէօրմէք իշիւն մուայյէն վէ գըսա պիր
միւտտէթէ, մէսէլա Ահտ ը ճէտիտ զէմանընա
պազմաղ քեաֆի տէյիլ տիր: Անըն մէպտէլէ-
րի տաիմ այնի դալմազլէ պէրապէր, հէր հան-
կի մուայյէն պիր զէմանտա անըն քէսպ էթ-
տիլի խարիճի թէչքիլաթ սօն շէքլի սալըլմաղ:
Ալլահ քիլիսէյիլ, անըն թէչքիլաթընըն իլք աս-
ընտա պուլուռնտուղու զաիֆ հալտա տէվամ
էթմէսինի միւրատ էթմիլ տիր տէմէք թէրազ-
զը մէպտէսինէ մուզայիլ տիր: Պինաէն ալէյհ
քիլիսէնին հուտուտընը, մէպտէլէրինի, վէ էվ-
սաֆընը թային էթմէք սըրասընտա Ահտ ը ճէ-
տիտ իլէ պէրապէր, քիլիսի թէվարիլի վէ քի-
լիսէնին Բուհ իւլ Գուտսըն տէլալէթի ալթըն-
տա քէնտիսի իշիւն վէրտիլի թահտիտ վէ թա-
րիֆ վէ իպթիտատէն պէրու սիւրիւպ կէլէն ա-
նանաթ տաիլի հիսապա ալընմաղ կէրէք տիր:

ստորուն էր զիմեզ, աստիճան մէջի վէտ պիտի լիար։ Չա-
թընտա տար։

Բրիտանացի Չաթընտաքի եկամտներն
չու իւր իրաւունքով չէր յատկանշուիլ տիրութեան չա-
թան տար։

Պրիւսիական, Օմսկն տէրունի վէտ չաթան, բու-
հանի հայաթը տար։ Բրիտանացի Ալլահն վարը-
հըր հազարներու միւլնաւոր վէտէն վէտ խաւար-
աւար վէտէն գալարեմատը։ Ալլահն քէնտինին
միւլտերի, վէտ քէնտինի Ալլահն պիտի ծիծառ
տար։ «Փէտէր վէտ պէն պիր իզ» տէտի։ Եւսրին-
տէ հիւ պիւր վաղը, «հիւ պիր թէտիւրէ», չէտ-
նըն հիւ պիր թէտիւրէտի, հիւ պիր մաւրու-
միւլտէ, հիւ պիր թէտաւոր, հալթիւր Գիւթան-
միւլտէ ելեմէրէ» Բրիտանացի պու տէտունի գա-
նըլը (գիտապիւր թիւն) իսլաւ թիւմէտի Պիթա-
քիւր պիր բուհ իւր Բրիտանացի պազան հէր թիւ-
տէ պիւրը դաւադար մէտպուր տար։

Իբրիսիական, Բրիտանացի Փիւրի ճիտա-
յէտէ հազարաթաւ աւելըլը տար։ Պիւրիսիական
կիւղմաւոր իտիւր, հազարաթաւ Փիւրիսիական գալար-
աւար իտիւրէ։ Բրիտանացի անպիւր իտի, Փիւրիսիական
հազարաթաւ աւելըլը իտի։ «Պէն հազարաթաւ չէ-
հաւթիւր թիւմէտէ կէտիւր» տէտի։ Հալթիւր «Պէն
հազարաթաւ ըմ» տէտի։ Բրիտանացի քէնտի քէն-
տիւրի հազարաթաւ իւր տէտէտէ պիւրէտիւր-
միւլտ իտի։ «Ո՛ հազարաթաւ հիւ չէտէն, հիւ մու-
տիւրմտէն, հիւ մուհաթիւրաթաւան, հիւ դա-
մըտան իւր թէտաւոր։ Հալթիւր Մուլտէտի, վէտ
Մուլտէտի Միւրիւր գրիւրիւրէտէ թիւմէտէ պիւրէտէ-
տաւրէտէ թիւմէտէ։ «Միւլտէտաւորիւրիսիական չէտիւր տէ-
տիւրիւր տիր», «Մադաթ պէն սիւր չէտիւր տէ-
րիւր» տէտիւրէտէ, Ազիւր Մուլտէտի Միւրիւր վէտ
թէտաւորն աւելըլը եւրիւրիսիական ալթ իւր թիւմէտի
թաւմ աւելիսիական սէտիւրիսիական, Պիւրիսիական
վէտ իտիւրիսիական դաւադարնաւա հազար վար
իտի։ Բրիտանացի Անտը Աթիւր հիւրմէտի իտի,
Փազաթ տէտիւր պալը տէտիւր իտի։ Բրիտանացի
տաւրի պու հազարաթաւ աւելըլը Փիւրիսիական ա-
նաւիւր տիր։ Պիւրիսիական պազան հիւր քիւմէտ
պուրը կէտիւրիւր։

Իւրիսիական, Բրիտանացի հազար վէտ է-
պէտի հայաթ իւրնաւ դաւադարնաւ նիւանկեան
տար։ Ալլահն իտիւրիւր նիւանկեանը
թիւմէտիսիական իւրնաւ Բրիտանացի թաւորիսիական
Ալլահն իտիւրիւր իտիւրիսիական Ալլահն
դաւադարնաւ էտիւր էտիւրիսիական Ալլահն Փալի-
նաւորնաւ Ալլահն էտիւրաւոր տէտիւր մուլտէ-
յէտէտիւր տէտէտ տիր։ Եւսրին հիւ միւլտէտի,

նաւորնաւ, նաւորնաւ, նաւ մէտիւրէտ Փալիւր կէտ-
պիւրմէտիւրիսիական թիւմէտիսիական Ալլահնաւ պիր գալթ,
պիր Փալիւրնաւ օլմաւորնաւ տար։ Պու նէ՛ աւաւիւր
պիր իտիւր, նէտիւրէտ պիր նիւանկեան, նէտ
պիւրիւր պիր կէտիւր տիր։ Պազա չոգ թան-
պիւրիւր իտիւրաւոր աւելըլը, Բրիտանացի կէտիւր
իտիւրաւոր պիրէտիւրիսիական Բրիտանացի հիւր ա-
նէտիւր աւելըլը պիր գալթ, սըտաւ պիր գալթ վէտ
մուլտապիւր վար։ Պուրն հիւր իւրիսիական օգուլան
դաւադարնաւ մէտպուր տար։

Տէրունի քեւմիւր պիր հայաթ, հալթիւր
Փիւրիսիական քեւմիւր աւելըլը, վէտ պիւր Փալիւր ին-
տիւրաւոր քեւմիւր մուլտապիւր իտիւրաւոր
Բրիտանացի չէտիւր տիր, վէտ հալթ պու կիւր
չէտիւր տիր։ Սալթաւ պուրնաւ հիւրիսիական պիր-
քէտիւր կէտիւրիսիական։ Սալթ՝ Ալլահն քեւմիւր ի-
թաւաթ վէտ թէտիւրիսիական, հալթիւր չէտ-
աթիւր, վէտ տէտիւրիսիական հալթիւր տիւրիսիական
մուլտապիւրիսիական տիր չաւորիսիական։ Իմտի ղէ-
քիւր միւր տիր քիւր ղէտիւր վէտ Փալիւր, ալթ վէտ
իւրմիւր, պէտաւ վէտ Աթիւրաւոր, հիւր ճիւր վէտ տէ-
քիւր վէտ իտիւրաւոր տէտիւր Բրիտանացի
ճէտաւ օլմաւորնաւ տար։

Բրիտանացի իւրիսիական վէտ քիւրիսիական հալթիսիական
ալթիւրիսիական, վէտ հալթիսիական պու իւր նոգիսիական
հալթիսիական։ Իւրիսիական մէտիսիական վէտ քիւր-
աւելըլը դալթիսիական սէտիսիական պու իւր նոգ-
իսիական պիրիսիական էտիւրիսիական պուլապի-
րիսիական։ Բրիտանացի իւրիսիական վար քիւր բուհանի հա-
յաթիսիական էտիւր տիր, գալթ տիր, գորաւ տար։
Պիւրիսիական քիւրիսիական գալթիսիական էն մուլտիսիական վէտ
էտիսիական սէտիսիական պուլապիւր տար։ Բրիտանացի ճո-
ղունըլը հոգ տար։ Ալլահն իւր սալթիսիական պիր ա-
լթաւ հոգ տար։ Եւսրին մանիւր վար, վէտ հա-
յաթ գուրնաւոր տար։ Իմտի Ալլահն իւր տէ-
րունի, չալթիսիական հայաթ տիւրիսիական իւր։ Բու-
հանի հայաթ Ալլահն իւր տուլթիսիական տար, վէտ
տուլթիսիական իւրնաւ քեւմիւր էտիւրիսիական օլմաւոր տար։
Հիւր քիւրիսիական վէտ իւրիսիական ճիտաւոր տիւրիսիական
մէտ կէտիսիական տիր։

Բրիտանացի իւրիսիական տէտաւոր քիւր բու-
հանի հայաթաւ ճողունըլը վէտ սըտաւոր
կէտիսիական, Փալիւր թէտիսիական մաւտուր
տար։ Անտաւ քիւրիսիական մաւտուր պիր տալթիսիական
ալթ տիր։ Օնտան իտիւրիսիական չոգ թէտիսիական էտիսիական
իւր։ Պուրնաւ սէտիսիական իտիսիական իւրիսիական նոգ-
իսիական տար։ Հալթիսիական թէտիսիական աւելըլը հոգ
տար։ Հալթիսիական դիտաւոր պիր թալթիսիական
իւրաւոր տար։ Հիւրիսիական տէտիսիական քիւրիսիական

պիր աշխարհի, օ տա քննորդներն անխառն զէ
թէ ֆոխի էթտիւնի մանայն միւտաֆաա կտէրէր:
Եւնի շէյլէրէ աչըդ տէյիլ տիրէր: Էսքի իւն
զանաաթ կտէրէր: Իւմէ, թալիմէ, ազլա գար-
չը տըրլար: պու ճիհէթլէ տար ֆիքրլի օլու-
լար վէ նիշէլէրի քիլիսատան սօղուտուրլար:
Եւհուտիւնի տիւշիւշիւնիւն վն պէլլի պիր
սէպէպի պուրտա իտի: Եւհուտի լապպիլէրի՝
Էսքի Ահտտա հանկը մուհարրէրաթը Իլհամ ք
Իլհան տէյու գապուլ էտէլիմ մատտէսինի միւ-
զաքէրէ էտէր իքէն, մէպտէ հալինտէ գարար
էթտիլէր քի անճադ էսքի օլան քիթապլարը, վէ
հալլընրդ Մուգատտէս Իպրանիճէ լիսանընտա
հազըլմըշ օլանլարը գապուլ էթտիլէր: Միլատ
տան պիր ասը գատար սօնրա (կվվէլ տէյիլ)
պու մէսէլէյի Եամնիա մէճլիսինտէ հասսէն
գարարլաշտըրտըլար: Օնտան մատա թալմուտ-
տա կէօրիւնտիւլիլ իւզրէ, 24 սայը մուգատտէս
սայըլտըղընտան միւլէլէմ քիթապլարըն սայը-
սը անճադ 24 օլմալը տէտիրէր: Միւլիւք քիթա-
պլընր իքի, Բիւշիւք Փէյլլամպէրլէրի պիր, էդ-
լա-Նէհմիայը պիր, վէ թէվարիս քիթապլընը
պիր սայարադ էսքի Ահտըն միւլհէմ քիթապ-
լարընը 24 օլարադ թէսպիթ էթտիլէր: Սուալ
էտէնլէր օլտու իսէ քի նէ՞ իչիւն հալլընրդ էսքի
քիթապլար միւլհէմ օլտուն տա սօնրալարա տօղ
բու հազըլանլար միւլհէմ օլմասըն: Եախօտ նէ՞
իչիւն հալլընրդ Իպրանիճէ հազըլանլար միւլ-
հէմ օլտունտա Եուհանիճէ հազըլանլար միւլհէմ
օլմասըն: Եախօտ տա նէ՞ իչիւն իլլա միւլհէմ
օլան քիթապլարըն սայըսը 24 օլտուն: Պուշլա-
րա ճէվապ վէրմէտիրէր, վէ սուալ էտէնլէրի
սիւքիւթ էթտիրտիրէր: * Հագիւգաթա աչըդ տէ-
յիլ իտիրէր: Բիւլաշէթի միւտաֆաայա չայըշ-
տըլար: Պու սէպէպտէն էօլիւ պիր քիլիսա հա-
լինէ կէլտիրէր: Բրիստոս իսէ թամմ պուշուն
աքսինի հալիտը: Բիւլաշէթի, գանըլլարը,
սգախտի ալադ ալթընա ալմալա լաղի օլտու,
ամմա հագիւգաթը իւսթիւն թութուր: Տիրի պիր
քիլիսա պէօյլէ հալիմալը տըր: Պիր քիլիսա հա-
չայան, տիրի, սըվարան պիր քիլիսա օլմադ իս-
թէրսէ, հագիւգաթա աչըդ օլմալը տըր:

Թէքրար քիլիսա վէ իշտիրէրի տէ վար քի

պէլքի բուհանի հայաթլարը սըճադ տըր, հա-
գիւգաթա աչըդ տըր, ֆագաթ առէմլէրէ մու-
հապպէթլէրի էքսիք տիր: Բրիսթիան հալինտէ
իւզմէթ բուհուհուտա իզհար էալիմէք իւզրէ պիր
նիշանկեհա հա մազսէլալիլի հօգ տըր: Տուա-
յա կիտէրլէր, հէրարէթլի թէճէմմիւլէրէ տէ-
վամ էտէրլէր, կիւզէլ հագիւգաթլարը հալի վադ
լարը տիրլէրլէր, ֆագաթ օնտան էօթէ պիր
էնճամ կէօրմէղլէր: Էթրաֆլարընտա պիւնլէր-
ճէ փէրիշանլար, քէօրլէր վէ թօփալլար վէ
խասթալար տուրուրէն՝ օնլարը գայընէ էթ-
մէղլէր: Ինճիլի պիւմէյն վէ պէլքի տէ հիչ ի-
շիթմէմիշ օն պիւնլէր աբաաընտա հաչարէն՝
օնլարա Բրիստոսը կէօթէրմէք իչիւն տիւ-
շիւնմէղլէր: Քէնտիրէր Եէրլէր, տօյարլար, ֆա-
գաթ պաշգալարը հիսսէտար էթմէյի տիւշիւն-
մէղլէր: Էն Եիւքսէք մանաաընտա պէշարէթի
թէպլիլ էթմէք բուհընա մալիք տէյիլ տիրլէր:
Քէնտիր քէնտիրլէրի տալիլէրինտէ հաչարլար,
վէ տըշարըյա չըգմաղլար: Պու Եօլտա հիչ պիր
քիլիսա հաչայամադ, վէ ինսանլարը քէնտիրնէ
չէքէմէդ: Պիր քիլիսանըն իճթիմաի հայաթտա
իզհար էտիրլէճէ նիշանկեհա օլմալը վէ օրա-
յա տօղրու զօշմալը տըր: Մէլէքիւթ ուլլահըն
մանասը պու տըր: Ինճիլի քիլիսալարըմըղըն
պէլքի էն մուհիմմ էքսիքլէրինտէ պիրիսի պու
նօգթատա տըր: Նէ իչիւն մէվճուտ օլաղըմըդ
հազըրնտա պիր թասալվուրուսմուդ հօգ տըր:
Պիլի թութուպ գապլէ էթմիշ օլան պիր իտէալ
վէ նիշանկեհալարըմըդ հօգ տըր: Թալանթընը մէն-
տիլ իչինտէ սաղլայան չօլ թէնպէլ գուլա պէն-
դէրիդ: Պիր քիլիսա՝ օլտըղը շէհրէ վէ մէմլէ-
քէթէ նուր օլմալը տըր, Հայաթ վէրմէլի տիր,
սուլհ վէ սէլամէթ միւլպէշիլի օլմալը տըր:
Անճադ պու Եօլտա հաչայապիլիլ, Եօգսա էօ-
լիւր:

Քիւմշի Բրիստոսըն հայաթընը տահա էյի
անլայա իտիք, վէ օնուն հագիւգի շակիրտլէրի
օլա իտիք:

ԼՈՒԹՅԻ ԼԵՒՈՆԵԱՆ

Աթիմա

ՆԻԶԻ՞ԻՆ ԱԼԷՇԱՄԱՏԸԳ

Թա Եղեմստէն պէրու ինսան
Մահիւմ օլմուշ տըր Էօլիւմէ,
Ալըշմալը իփէն քէսան
Հալա նախօշ տըր սէմիսէ:

Փրօթէսթանթ քիլիսալարըն Ահտ ք Աթիգի
իշթէ Եամնիա մէնլիսինտէ Միլատտան պիր ասը
սօնրա Եէհուտի լապպիլէրիսին քային էթտի-
յի քիթապ տըր տէր իսէք տօղրու օլուր:

«Մեզի հայաքըն պիտայէթի»,
Էմբի վագը տըր տաիմի,
Ճինս ի ինսան ալըշմալը
Պէշեր անա պարըշմալը:

Պէտյէ իմէն նիչիւն հալա
Մեզար էն նէտուրը սարսար,
Գալպ օլսատա մէթին գալա,
Հիյայէթի պիր կէօլկէ պասար:

Գարշը գօնագ պէտյիւք գուզվէթ
Թա էգէլտէն նիհատ աշմըշ,
Էնէլ, էօլիւմ, մեզար, քիւրսպ
Հէր պիր գալպէ տէհէթ աշմըշ:

Էօլիւմ, մեզար, նէ՛ պիւրուտէթ,
Պէշեր անը սէվէմէտի:
Հայաթ իլէ էմրագ, իլէթ,
Անլայըշա կէլէմէտի:

* * *

Ալըշմայան պու քէն մի՞ տիր,
Եօգսա պէտյիւք շու «Պէն» մի՞ տիր,
Խայր, խայր, պուսլար տէյիլ,
Էօլիւմսիք լուս օլմագ գաիլ:

Ֆանի օլան քէն գաֆէստէ
Էնիպ գալգան շու նէֆէստէ
Սիւքիւք, տէրին վար պիր գուզվէթ,
Անա տէրլէր մանավիյէթ:

Իշթէ պու տըր պարըշմայան
Ֆեզթ ու մեզթէ ալըշմայան,
Լայէմուք տըր էտէր փէրվագ,
«Տիրիյիմ» տէր պիւլէմտ ալագ:

Էվվէ՛թ, բուհլար էօլէմէզլէր,
Մեզթէ պօշուս էյէմէզլէր,
Հայաթ վէ մեզթ պարըշմագ,
Չիւն բուս քէնկէ գարըշմագ:

Լայէմուքլըզ նէ՛ քաթլը հիսս,
Ճան պիւլպիւլի օլմագ մէյուս,
Էօլմէզ օլան պէտյիւք հալիք,
Բուհը գըլմըշ պուսա մալիք:

Պու հալ պիգի նիֆային գըլար,
Քի բուհլար լայէմուք տըրլար,
Պու իւմիւտէ հէր նան մալիք,
Սէվինն իլէ անտէ սալիք:

Փաթիի Սէրտար էվլատըշըզ,
Եաշմագ տըր հասրէթիմիզ,
Պիզ էօլիւմէ ալըշմայըզ,
Հիչ էպէտէն պարըշմայըզ:

(ՕՐ.) ՌԱՀՆԻ Գ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Ազէզ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ՎԵՐՍՈՒՅԻ ՍԱՐԱՅԸ

Իքի երեզ սէնէտէն պէրու մէշհուր օլան պու
Իսմ հարպը ումումիտէն սօնրա պէտյիւք սուլհ
գօնֆէրանսընա մագար օլմագ իւզրէ պիր տա-
հա շէօհրէթ քէսպ էյլէտի: Պու սարայը կէզ-
մէք հէր ատէմ իշիւն էօմրտէ պիր իմթիյազ օլ-
տուզու կիպի կիւնլէր վէ հաֆթալար քեաֆի
կէլմէզ: Օրայը թարիֆ էթմէք իշիւն պէտյիւք
պիր խայալ վէ մահիր պիր գալէմ լազըմ տըր:

Պու սարայը կէզմէյէ տէֆաթլէ ֆուրսա-
թըմըզ օլմուշ տըր: Օնուն խայալ տէյիլ՝ հա-
գիգի օլտուզունա ինանագ պիլէ կիւն տիւր:
Հաշմէթլու, պէտյիւք, կիւզէլ, ճէլիւ սըֆէթ-
լէրի քիւշիւք գալըր: — Ձէմին իւզէրինտէ պիր
էտէն պաղչէսի պու օլմալը տըր: Ինսան կէօզ-
լէրինէ ինանագ քի պէտյիւք պիր շէյ ինսան
էտէրի օլապիլիւր:

Ֆրանսա գրալլարընտան օն տէօրտիւնճիւ
Լուի մէթրէսի օլան Մատամ Մէնթընօն իշիւն
պու սարայը հափտըրմըշ խոի: Ֆրանսա էհա-
լիսի աճլըզտան էօլմէքտէ վէ էթմէք պաղըշ-
մագտա իքէն պիր հարիս գրալ 200 միլիօն տօ-
լար սարֆ էտիպ՝ 36 պին ատէմ չալըշտըրարագ
պիր գարընըն քէյֆինէ խըզմէթ էյլէտի: Լաքին
օրատա օ գատար սանաաթ վէ կիւզէլլիք վար
տըր քի ինսան աֆվ էտէսի կէլիյօր:

Սարայըն էօնիւնտէ պիր մէյտան վար տըր
քի պիր տէօվլէթին օրտուլարը օրատա ըէսմի
կէչիտ հափապիլիլիլէր: Մէյտանըն էթրաֆըն-
տա հիսապսըզ մէրմէր սանէմլէր տիգիլի տիր-
լէր: Սարայա չըգաճագ մէրտիվէնլէր վէ արգա
պաղչէյէ էնէնլէր օ գատար էնլի տիրլէր քի
պիր թապուր ասքէր իւզէրինտէ տուրուր:
Ալթմըշ միլ շէվրէսի օլան պու պաղչէտէ քի
չատրէվանլարը, աղաճլարը, եօլլարը, չիմէն-
լիւլէրի թարիֆ էթմէք խայալ վէ գալէմ իշի
տէյիլ տիր: Եիւզպիլիլէրճէ աղաճլար նաուր օ-
լուպ տա այնի պէտէն, այնի եիւքսէլիք, այնի
տալլար իլէ պէտյիւք վէ աղաճլար նասըլ ի-

քի թարաֆլը քէմէրէր ետփմը՝ անլաշլումաղ Եօլլար ատէթա չըզըմը քէմէրէր կիպի ա-
ղամ տալարի իւէ էօրթիւմիւ տիւր: Սիյէճ-
էր պիւէ պիր մէթրօ էնինտէ զըրփըմը, մա-
գաս իւէ քէսիրմիւ էէշիւ տիվարլար տըրլար:

Վէրսալլտա հաֆթատա պիր կիւն պէօյիւք
սուլար կիւնիւ տիւր քի հէր թարաֆտա շատրէ-
վանլար պին պիր շէլլէր իւէ հավայա Փըշքը-
րըրլար վէ կիւնէշին փէրթէվլէրի ալթընտա ա-
ճայըպ րէնքիւր վէ շէլլէր կէօսթէրիւրէր: Պու-
րատա 200 պին աղամ մաթէմաթիքի շէլլ վէ
սըրա փլէ տիգիւմիւ էիւպպին սանէմլէր էթրա-
ֆա գօնուլմուշ տըր: Պիր էյրի աղամ պիր շէ-
քիւսիլ ֆիտան կէօրէմէգսին: Պու աճայըպլար
աճայըպընը ետիմադ իշիւն՝ չալըշտըրըլան ա-
մէլէ, մէվէրին սէհիւլի սէպէպլինտէն աճըլդ
վէ խասթալըպտա հէր կիւն էիւզլէրճէ վէֆաթ
էտէր վէ արապա տօլուլարը իւէ ճէսէտլէր թա-
շընըր իքէն՝ զրալ տաիքէսի վէ ասըլզատէկեան
գէվդ ու սէֆա իշինտէ պու հալի պիր ուլլըն-
սըլըդ տէյու թարիֆ էտէրլէր իտի:

Սարայ ետիւրըպ պիթտիյինտէ օն տէօր-
տիւնճիւ Լուի, Մատամ Մէնթընօնա կէօսթէ-
րիպ՝ քէնտիսի իշիւն պիր ճէննէթ ետիտըրտը-
ղընը խապէր վէրիւր վէ սուալ էտէր քի պիր էք-
սիք վա՞ր մը, պիր արգուսը վա՞ր մը տըր:
Մատամ ճէվապէն՝ օ աղաճլար ալթընտա գար
իւզէրինտէ զըզադ իւէ կէզմէք արղու էթտիյին
սէօյէր: Վազթ եազ իմիւ, էրթէսի սապահ ա-
ղաճըլ Եօլլար շէքէր վէ թուզ իւէ գափլանըլըպ՝
հանըմ զըզադ իւէ կէզէր: Պու վազաալար օ
վազթ զրալլար տաիքէսիին նէ տէրէճէ ֆէ-
սատա վէ ալապսըզըլըպ վարտըղընը վէ Ֆը-
րանսա ինգիլապընըն ասըլ սէպէպլէրինի թէֆ-
սիւր էյլէր:

Սարայ իշէրիսինտէ 150 Կալէրի եախօտ օ-
տալար վար քի օրալարտա թասփիւրլէր ասըլը
տըր: Պուլար պաշլըճա Ֆրանսըզլարըն վէ Նա-
փօլէօնըն ֆիւթիւհաթ մէնզարէլէրի տիրլէր:
Օտալարըն հէր պիրի 20 մէթրօ միւրապպաա վէ
փէնճէրէլէր թապանտան թափանա գատար էիւք
սէք էնլի վէ պէօյիւք փարչա ճամլը տըրլար:

Օտանըն պիրի թաամ օտասը տըր քի օ-
րատա 14իւնճիւ Լուի Մատամ Մէնթընօն իւէ
վէ 15իւնճի Լուի Մատամ Փօմփատէօր իւէ չըպ-
լադ օթուրուպ՝ թաամ էտէրլէր իտի: Օրթա-
տաքի մասա ալթ գաթտա իւզէրի տօլուրու-
լուպ՝ պիր մաքինա իւէ Եօղարը չըգար վէ էթ-
րաֆլարընտա հիւ պիր պէքէյէն օլմադ իմիւ:

Թաամ տէյիւլմէք իշիւն աշաղը էնէր կէրի
չըգար իմիւ: Գրալլարըն եաթտըղը եաթադ վէ
օտա օլտուղու կիպի տուրույօր:

Մարի Անթուանէթին օտասընը տախի կէօր
տիւմ: Օրատան գալապալըք քէնտիսի վէ 15իւն-
ճի Լուիյի ալըպ՝ Փարիզէ կէօթիւրտիւլէր վէ
Կիյօթին իւէ պաշլարընը քէստիւլէր իտի:

Պու օտալարտա պիհիսապ մէրմէր սանէմ-
լէր վար տըր: Օտանըն պիրիսի ալինէ սալօնը
թէմիյէ օլունուր քի հէր թարաֆ թափանա գա-
տար ալինէ իւէ գապլը տըր:

Պու սարայ նէ սէհէթիւ մէնզարէլէրէ նա-
զըր օլմուշ տըր: Օն տէօրտիւնճիւ Լուիյէ խալդ
հիւճա էյլէտիյինտէ իսփիշէրալը մուհաֆըպ աս
քէրլէր սատադաթ իւէ տուրուպ՝ պիրէր պիրէր
գաթլ օլունտուլար: 15իւնճի Լուի Մարի Ան-
թուանէթ, օ պիսուշ Ալաթրիալը զրալիչա պու-
րատան կէօթիւրիւլիւպ գաթլ օլունտու: Օր-
տուլար հաշմէթլէ պու սարայ էօնիւնտէ ալայ-
լար հափտըլար: Ճիւմհիւր պուրատա վահէթ-
լէ հիւճմէր էյլէտիլէր:

Պիր թարաֆտա սալթանաթ արապալարը
հըֆդ օլունմուշ տըր: Պուլար ալթուն գապլը
էսքի արապալար քի փատիշահլար օթուրուպ՝
րէսմի սըրալարտա կիտէրլէր իտի:

1870տէ Ֆրանսըզ Ալաման հարպը պիթտիք
տէն սօնրա Կիյիօմ վէ Պիպմարդ Փարիզէ կէլիպ
Վէրսալ սարայընտա սուլը իմզալատըլար: Օ
ահտնամէ իւէ Ֆրանսըզլար Ալսաս Լօրէյնի Ա-
լամանիայա թէրք էյլէտիլէր վէ Ֆրանսա
տէօրթ միլիար ֆրանդ թազմինաթը հարպիյէ
օլարադ թէէտիյէ էյլէտի: Օ վազթ Ֆրանսա
էհալիսի իւզէրլէրինտէ պուլունտան ափատան-
ըզլարա գատար չըգարըպ վէրտիլէր: Բուսիա
իմփէրաթօրը, Նիկօլա պու սարայտա միւսա-
ֆիր էտիլտի:

Էնճամ Վէրսալ սարայը ախէր պիր մէն-
զարէյէ տախի շահիտ օլտու: Ալամանլար
1870ին աքսի օլարադ օրայա կէլիպ՝ չօդ աղըր
պիր սուլը իմզալատըլար: Պու տէֆա մադ-
լուպ հալինտէ իտիլէր: Այնի սարայտա էմը է-
տէն Ալաման, պու տէֆա էմը օլունտու: Ալա-
մանիանըն գապուլ էթտիյի շարթլար հիւ պիր
վազթ պիր տէօվլէթէ իմպար էտիլմէմիւ տիր:

1870տէ օրատա իլան էտիլէն իմփէրաթօր-
լուզ լազվ էտիլիպ՝ ճիւմհիւրիյէթ իլան օլտու:
Օ տիւնեայը սարսըտան Վիլհէլմ իւշիւնճի Նա-
փօլէօն կիպի սիւրկիւն օլտու: Հարպը ումու-
մինին միւսէպպիպի հալինտէ Ալամանլար մէ-

սուղիյէթի գապուլ էյլէտի: Տօնանմասընը միւթ թէֆիզլէրէ թէրք էյլէտի: Արազիսինտէն Շլէզ-վիզի Տանիմարգայա, Մալմատօնը Պէլճիգայա թէրք էտիպ՝ արազիսի իչինտէն Լէհիսթանա եօլ վէրտի: Տանցիկ լիմանընը դայալ էյլէտի, պիր գըսմ արազի Զեխօսլաւազիայա վէրտի: Շարդի Ալաման Աֆրիգասընը վէ դարպի Աֆ-րիգասաքի միւթէմլէքէլէրի ինկիլիզլէրէ վէ Ֆրանսարդարա թէրք էյլէտի: Օթուզ միլիար տօլար 62 սէնէյէ գատար թէլէտիյէյէ պօրճլան-տը: Եիւզ պինտէն զիյատէ օրտու եափմայաճա ղընա, Ավսթրիա իլէ պիրլէճմէյէճէյինէ, միւ-հիմմաթ վէ տօնանմա եափմայաճաղընա ահտ էյլէտի:

Վէրսայլ Սարայլնտա սօն տէֆա օթուրուպ էմր էտէնլէր Գլէմանսօ, Լօյտ ձօրճ, Ուիլսըն, Օրլանսօ կիպի տէօրթ մուազզամ տէօվլէթլէ-րին վէքիլլէրի իտիլէր:

Շիմտի իսէ Մայիս 13տէ Ֆրանսա այան վէ մէպուսան մէճլիպլէրի օրատա իճթիմա էտիպ՝ ճիւմլէ մէչհուր զաթլար հազըր օլտուզու հալ-տէ եէնի պիր ըէիս սէչիլէճէք տիր: Թարիխի պիր սարայ տըր Վէրսայլ:

Ա. ՆԱԳԻՍԱՇԵԱՆ

ՄԻԼԼԵԹԻՄԻՁԻՆ ՊԱԳԻՅԵՍԻ

Բ.

Նէհաթ Գուվլէթլէրի

Սանիյէն՝ Քիլիսէ:

Հայաստանեայց Եկեղեցի իբի պին սէնէ-լիք թարիխիմիզտէ էն պէլլի ինսիւր օլտու: Շու գօվալանմը վէ իսքէնճէլէնմիլ ճէմաաթ ղէնտի սըրֆ վիւճուտը իչին հէր շէյտէն զի-յատէ անա միննէթտար տըր: Վէ քիլիսէ էլեէվմ մէյթ օլմատըգտան մատա, չօգ տիյարլարտա մէլճա պուլմուլ օլան փէրիչան պազըլէնին էն սատըզ թէսէլլիճիսի տիր:

Միլլէթիմիզին պու կիւնքի պիւհրանը, դա տիմ պիւհրան օլմազ իլէ պէրապէր, եէնի քիս-վէթ կիլինմիլ օլարազ պիզի իսթիգպալ էտիյօր: Պու տէֆա տիւլմէնին էլինտէ գըլըճ վէ մըզ-րազ եօզ տըր, մուհարէպէմիզ սէմալիյաթտա օլան շէրիւր բուհլար իլէ տիր: Վէ դաֆէր տահա չէթին տիր: Հայաստանտա Պարսիկ թապուր-լար իլէ ճէնքլէճմէք էվրոփա տիյարլարընտա կէնճլէրին այազլարը էօնիւնտէ եաթան կիզլի տուգազլարտան գուրթուլմազտան գօլայ իտի:

Թէհլիքէ սահիւս վէ վէիսիմ տիր: Զուլմըն վէ գըթալըն եափամատըղընը հիւրիւրիյէթին եափ-մասը միւմքին տիր:

Պէրէքէթ վէրսին, ճիւմանի վասըթալարը-մըզ եօզ տէյիլ տիր: Հայ տէխալէթի, հիչ տէ-յիլ Ֆէրտլէր, Փարզընը եափմաղա հազըր կէօ-նիւլլիւ կէօրիւնիւյօր: Հէման տիւնքիւ վազա-ալարը տէրիսթր էտէրէք, Բարեգործականըն շիմտիքի ըէիսի Գալուստ Կիւլպէնկեան եիկիր-միլ պէչ պին ինկիլիզ լիւրասը սարֆ էտէրէք Լօնտրատա Սր. Սարգիս քիլիսէսինի ինչա էթ-տիքտէն սօնրա, բուհպանըն վէ պինանըն ճարի մասրաֆընը տալի թէլէմին էթմէք իւզրէ պան-դատա ազիմ պիր մէպլազ հըֆօգ էտիյօր: Պրու-սէլ էհալիսինտէն Վահան Պօրասանճեանըն հի-պա էթտիյի իբի պուչուզ միլիօն Փրանզ սա-յէսինտէ Մարսիլիա Հայ ճէմաաթը եէնի բէքզ էտիլմիլ օլան Սր. Թարգմանչաց եկեղեցիին վէ մութթասըլ Առաջնորդարանըն իմթիյաղա-րը իլէ միւմթազ օլույօր: Իսքէնտէրիյէլի պիր ախէր իսայրիսահ Հայ տօսթուճուզ Բարսեզ Պա-լլըճեան Լիւրանանըն կիւզէլ Զահլէ չէհրինտէ պին պէչ եիւզ ինկիլիզ լիւրասը մասրաֆ իլէ վա-լիտէյնինին վէ միլլէթինին նամընա շէրէֆ կէ-թիւրէն պիր քիլիսա ինչա էթտի: Հէման պիր գաչ հաֆթա ազտէմ թախսիս վէ մէսհ էտիլ-միլ օլան Անթիլիա էպիւիյէսինտէ Սիս Կաթո-ղիկոսընըն մազարըր, պիր եկեղեցի, վէ պիր Աստուածարանական վէ Մանկավարժական Դպրեմանք կիւզէլճէ եէրլէշտիլիմիլ տիր:

Թէչէպպիւսիւն տահա չէթին գըսմը ախէր ճինս վասըթալարա մունթազըր օլմազ իւզրէ կէօզիւմիւզէ պազըյօր: Փարա պինա եափապի-լիւր, ամմա ճէմիյէթի քիլիսէյէ կէթիւրէմէզ: Վէ վազաալար նէյէ տէլալէթ էտիյօր: Քիւլչիւք պիր ազալլիյէթ պէյթուլահըն սօֆրասընտան եէմէյէ հասրէթ կէօսթէրիյօր: Զօգ եէրլէրտէ քահանանըն գալպի միւլքէտտէր տիր: Սր. Պա-տարազա վէ քարոզըթիւնա կէլէնլէրին ատէտի մահտուտ, վէ կէնճ սիմալարըն ատէտի տահա մահտուտ տըր:

Շիւքըր օլտուն ահվալ ը հազըրէյի ճիտտէն ֆէհմ էտէն վէ մուգատտէր թարաֆընտան պէք ճի թային էտիլմիլ օլան մարուֆ վէ մուզթէ-տիր բուհպանլար եօզ տէյիլ տիր: Եղիշէ Դուր-եան, ճէսէտճէ դայիպ, ամմա հալա սէօյլէյօր: Սիս Կաթողիկոսը, սէքսէն իբի եաչընտա, հէ-յէթճէ միւսինն, Ֆիւքըճէ կէնճ, իմանտա գալի, հալա Աթուրընտա ուլանըզ վէ Փաիլ օլարազ օ-

Թուրույօր: Աթոռակիցի օլան Բարգէն Եպիսկոպոս Կիւլէսէրեան վէ Գահիրէ Առաջնորդը Թորս Երթեպիսկոպոս Գուլակեան քիլիսէ վէ միւլէթին զայրէթի իլէ ալէվրիզ օլան մուգթէտիր պաթլար տըր: Պունտան մատա, ճէմաթըն աւասընտա պազը բուհանի հարաքէթլէր ճէվէլան էտիյօր քի անլէրին մանասընը եանլըլ անլամագ միւլթին տէյիլ տիր: Բուհպան հէր նէ զէման քիլիսէ տէրունինտէ վէ քիլիսէ վասըթասըլլէ բուհանի թէճէտտուտ հարաքէթինէ պաշ օլուր իսէ աշխարհական սընֆը անլէրին աւգասընա տիւլթէյէ զայթ ճազըր տըր: Գահիրէտէ Հրեզէն Սիւն, ճէրիտէսի, Հալէպտէ Ներսէս Գահանայ Թավուգճեանըն վազլարը, Սիւրիատա Լեւոն Զէնեանըն եկնի Կիրակի Մէքթէպի մանգուլթէսի, պու վէ ախէր ալամթէթլէր եիւքսէք սէտա իլէ նիտա էտիյօրլար քի ճէմաթա պիր բուհանի աճլըզ վէ սուսուլըզ վար, քիլիսէ պունը իզնա էթմէլի տիր, վէ սիյասի ալէմտէ վուգուր միւհթէմէլ եա զէյր ի միւհթէմէլ օլան թէպէտտուլաթը հիւլ պէլէմէյէրէք իզնա էթմէլի տիր: Մաթլէպ սապրսըզլըզ էտիյօր:

Զանն ը աճիպանէմիլզէ կէօրէ, Հայաստան-եայց Եկեղեցի թամմ պու նօթթատա Հայ Աւետարանական Եկեղեցիին մուսվէնէթինէ միւհթաճ տըր: Փրօթէսանթ իսլահը մէզհէպ հարաքէթինին մաղիսի հազընտա միւհատէլէտէ հիւլ սմէլի հիթմէթ կէօրմէյօրըզ: Եիւզ սէնէ էվլէլ Ֆիւլան շէյ Փարզըլը Եօլտա եափըլապիլը՝ մի իտի. եախօտ չու Եօլտա եափըլտը իսէ՝ մէսուլիյէթ քիմլէ՝ ըին տիր վէ հէր պիրի նէ՝ գատար մէսուլ տըր. իւթէ ճալիպ ի տիգզաթ պիր սիւալ. լաքին անըն պահսը վազթ Փէվլթինտէն պաշապ նէթիճէ վէրմէյ: Պու կիւնքի պահս՝ մէվ ճուտ օլմագ եա օլմամագ մէսէլէսի տիր: Սօն վէ մուսատտագ էմր ի վազը չու տըր: Հայ Բողոքականութիւն սիյասի եա միլլի պիր հարաքէթ հիւլ տէյիլ իտի վէ հիւլ տէյիլ տիր, իլլա մէնպար, մագսէտի, մէսլէյի, ալէթլէրի ճիւհէթիլլէ սըրֆ մէզհէպի-բուհանի պիր հարաքէթ տիր: Վէ պու ազընթըյա էլ եէվմ Հայ Առաքելական Եկեղեցիին էչէտտ ի իսթիյաճը վար: Իքի քիլիսէլէրի պիրլէտիրմէք սէօլիւ էթմէյօրըզ: Թէլլիֆիմիլ իթթիհատ տէյիլ, սանճագ իթթիֆագ տըր: Հէր իքի քիլիսէ քէնտի այրը մէվճուտիյէթինի հըֆիլ էթսին, վէ քէնտիսինի քէնտի տաիրէսինտէ գուվլէթլէնտիրսին. այնի վազթտա՝ իքիսինէ միւլթէրէք օլան

մէսէլէլէրտէ իշտալըզ էթսինլէր, իւթէ պու գատար, պունտան նէ՝ էքսիք նէ՝ զիյատէ:

Վէ պու միւլթին տիր: Պիր շարթ իլէ, եանի եէնի պիր վազիյէթ, միւլթէգապիլ էմնիյէթ: Հէր պիր թարաֆ տիկէր թարաֆա նազարէն տօսթանէ մէվլի թուլթալը: Առաքելական Եկեղեցի Աւետարանականա պիր տիւլթէն տէյիլ, իլլա իւրտմէթ էթմէք Փուրսաթընը կէօրմէլի: Շու կիպի պիր եէնի նօթթա ի նազարը՝ ինճիլ, Գիլիսէ, Միլլէթ, հէր իքի թարաֆըն իսայրը, վէ թարաֆէյինի միւլթէրէք մէնֆաթաթը ճիւլթէպիպտէն թալէպ էտիյօր:

Մ. Կ. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԿԻ

Տ. ԲԱՐԳԵՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Նորապսակ Բարգէն Կաթողիկոս Կիւլէսէրեան 1869տա Այնթապտա տօղմուլ վէ իպթիտաի թալիմինի ալտըգտան սօնրա Վարդանանց մէքթէպինտէն ընթացաւարտ օլմուլ տըր: Սօնրա պիր սէնէ Երուսաղէմտէ գալլալ՝ Այնթապա տէօնտիւքտէն սօնրա՝ Արմաշ Դպրեվանքընա Եօլլանըլըլ, օրատա Օրմանեան վէ Դուրեան սրբազանլարտան թալիմ ալմըլ, 1892տէ Սարկաւագ, 1895տէ Վարդապետ ճեռնադըրլ օլմուլ տըր: Օրմանեանըն Պատրիարքըլըլ էսնասընտա ռնա խուսուսի քեսթիպ վազիֆէսինի իֆա էտիպ՝ 1898տէ Մ. Վարդապետ աստիճանը իլէ Սամսոնա առաջնորդ թային օլունմուլ տըր: Այնի զէմանտա Տարօն վէ Մուլ թարաֆընա առաջնորդական տեղապահ օլմուլ տըր: Մուլտա պուլունտուլու զէման եափտըլը պիր գանուն մէչհուր տըր: Ֆամիլեասընը պրագըպ կիտէն զարիպլէրէ պիր միւհթէթ թային էտիպ՝ օ վազըթտա կէլմէյէնլէրին գարըլարընը պաշգասը իլէ էվլէնմէսինէ իզն վէրմիլ տիր: Օ վազըթլարտա Անդրանիկ Մուլ թարաֆլարընտա իլէմէքտէ օլուպ, Բարգէնին տօսթլուզ վէ իւթիւրաքընա մագհար օլուր իմիլ: Բարգէն Մ. Վ. Թիւրք հիւքիմէթի իշիւն շիւպհէլի օլարագ՝ թահթ էլ հըֆիլ Սթանպուլա կէթիւրիւմիլ վէ Օրմանեան Պատրիարքըն գուվլէթլի միւտալէլէսի իլէ ազատ պրագըլմըլ իսէ տէ՝ հիւլ պիր մահալէ կիթմէսինէ միւսաատէ էտիլմէմիլ իտի: Վէ Կալաթա քիլիսէսինտէ քարոզիչ հալինտէ գալտը: Օրատա Լոյս իսմինտէ կրօնական պիր թերթ նէչըր էտիյօր իտի: Մէչըլութիյէթտէն սօն

բա 1910տա վէ Իգմիրեան Պատրիարք եկտիրյէ
Կաթողիկոս ձեռնադրել օլարագ էնգարէյէ ա-
ռաջնորդ թային օլունտու :

Հարպըն իւք սէնէսինտէ Կիրիկեան ձեմա-
րան իշիւն Ամէրիգայա կէլիպ՝ Առաջնորդա-
կան Տեղապահ, Ազգային Միութիւնա վէ Բա-
րեգործական մէրքէզինէ ազա հալինտէ շալը-
չրպ՝ 1925տէ Երուսաղէմէ Ժառանգաւորաց
մէքթէպինէ ըէիս օլմագ վէ Սիոն զաղէթասը-
նը նէշր էթմէք իւզրէ միւֆարագաթ էյլէտի :

Բարգէն Սրբազան միւնէվէր Փիբրլի վէ
մուքթէտիր վէ թէճրիպէքեար պիր զաթ օլուպ
Կիրիկիա Էրմէնիլիյինին մագը վէ հազըր ահ-
վալընա քեամիլէն վագըթ օլտըղը միւնասէ-
պէթլէ գուռու էյլէտիյի քիւրսիւտէ քէնտինէ
թէվտի օլունան մուգատտէս խըտմէթի գանա-
աթ պախը պիր սուրէթուէ իֆա էտէճէյինի իւ-
միտ էտէրիզ : Սիւրիատաքի Էրմէնիլէր անըն
կիպի տինճ վէ էհլիյէթլի պիր զաթըն իտարէ-
սինէ փէք միւհթաճ պիր հալտա պուլունույօր-
լար :

Բահնիւմ տախի պու մուհիմմ վէ փէք նա-
ղիք խըտմէթինտէ միւշարիլէյհի թէպրիք էթ-
մէքլէ պէրապէր, պիլծիմլէ ումուրունըն ի-
տարէսինտէ քիլիսէնին պաշը վէ Միւտիր ի
Մուլթաղը օլան Բապպըմըղըն բուհունուն հու-
զուր վէ տէքալէթինի թէմէննի էտէր :

ՊԵՏՐՈՒԹՅԱՔԻ ՀԱՃԸՆԼԸԼԱՐ

1930 Մեպոտ. 27տէ նէշր օլունան Բահնիւ-
մատա, տօգուդ սէնէտէն պէրու Պէյրուտուն
քէմփլէրինտէ միւլթարիպ հալտա պուլունան
Հաճընը մուհաճիր հէմշէհրիլէրիմիզէ ճուզի
պիր խըզմէթ էթմէք իւմիտի իլէ Եօլճու օլտու-
պումուգու խապէր վէրմիշ իտիմ : Նիւ Եօրգու
Պեպոտ. 12տէ պըրագտըղըմ հալտէ մահը մէզ-
քիւրիւն օթուգունըն կինիւնտէ Պէյրութա վա-
ալը օլտում : Տէնիզ Եօրգունընու կէշիւմէք
իշիւն պիր հաֆթա գատար Զահլէյէ չըգտըզ-
տան աճըրա Հոկտեմբեր 8տէ պէ թէքրար Պէյ-
րութա էնիպ՝ իշէ միւպաշէրէթ էյլէտիմ :

Էվվէլ Վմիրտէ Պէյրութտա մէվճուտ Հա-
ճընը մուհաճիրիլէրին աւատ վէ էսամիսինի
պուլտուճ — էտիլէն թագիգաթ նէթիճէսի չէհր
ի մէղքիւրիւն տէրունինտէ վէ քէմփլէրինտէ
Հաճընը մուհաճիրիլէրին սալըսը 1500 նուֆուս
Եաթու 280 աիլէտէն իպարէթ տիր : Պունլարտան
80 գատար աիլէ չու կէշմիշ սէքիզ սէնէ զար-

Փընտա պօրճ իլէ Եա պօրճուդ քէնտիլէրէ մախ
սուս խանէլէր ինչա Եա իշիւրա էթմիշ, Եաթու
չէհրտէն իճար իլէ էվ քիրալալըպ՝ քէմփ հա-
յաթընտան գուրթուլմուշ տըրլար :

Պագի գալան 200 գատար Փամիլիա հալա
իւք կէլտիքլէրինտէ Եագըշտըրըպ օթուրտուգ-
լարը քիրլի թախթալը փաս թէնէքէլի, սըհէթ
ու աֆիլէթէ մուզիւրը, իլէլ ու էմրագա միւ-
ճիւպ միւհլիք պարագալարտա իսքեան էտի-
յօրլար :

Իւք Եէրտէ իքի սէնէ էվվէլ Պէյրութտա
օլտուգումուգ վագըթ Եէրլի միւլթէպարանտան
թէշքիլ էթտիլիմիզ միւհթէրմէմ զօմիթէնին ա-
ղալարը իլէ պիլ իսթիշարէ պիզէ թափսիյէ էթ-
միշ օլտուգլարը իքի արսայը կէզտիք : Պու իքի
արսատան պիրիսի չէհրին տախիլինտէ, տիկէ-
րի չէհրտէն 20 տագիզէ խարիճինտէ պուլու-
նույօր իտի : Պարիմտէ պուլունան արսա նիւ-
պէթէն պէօյիւք, Փիլիթի տէ ուճուգ իտի : Լա-
քին պիզիմ մուհաճիր հէմշէհրիլէրիմիզ էհլ ի
զրրա օլմայըպ՝ սէնաաթ վէ թիճարէթ իլէ մէշ
զուլ օլտուգլարընտան պէօյիւք պիր Էքսէրի-
յիթ չէհրին խարիճինէ չըգմագ իսթէմէտիլէր,
քէզալիք ամէլէ թագըմը վէ էվլէրտէ իշլէյէն
սուլ գարըլար սապահ վէ ազլամ չէհրին խա-
րիճինէ կէտիպ՝ կէլմէք կիւճ վէ մէսարիֆլի
օլաճաղընը հիսապ էտէրէք՝ Եէր նէ գատար տա
ազ օլտա չէհր տախիլինտէ գալմայը թէհիհ
էթտիլէրինի պէյան էթտիլէր : Աշըգ կէօրիւ-
նիւյօր իտի քի չէհրին խարիճինտէ պուլունան
արսայը ալմայա իսրար էյլէսէմ, թիճարէթ վէ
սէնաաթ սահիպի սաղլամ, վիւճիւտիւ վէ Փի-
քիրլի քիմսէլէրի օրայա կէօթիւրէմէյէճէյիմ,
անճագ արսայը պէլէշ մէմուլ էտէն պիր թա-
գըմ չօզ Փագիր քիմսէլէր թօփալաճաղըմ : Ան-
լէր պիզտէն տէյիլ սալթ արսա վէ էպնիյէ իլա
Փաղա օլարագ թէայիլէ տախի թալէպ էտէ-
ճէքլէր իտի : Էվվէթ էյէր չօզ պէօյիւք պիր
քէօյ Եէրի պուլուպ՝ պէօյիւք մէսարիֆլէր իլէ
հէր թարաֆտա տաղըմը Հաճընըլարը պիր
արայա կէթիրմէք գապիլ օլտա իտի, իշիւմալ
էյի օլա իտի : Պու իսէ պիզիմ իզթիտարը-
մըղտան չօզ Եիւքսէք, խալալի պիր թէշէպպիւս
օլաճագ իտի : Պունա իսէ պիզ քէնտիլիզ չօզ-
տան ինանմամը վէ իճրասընա աճիլիլիմիզի
իթիրաֆ էթմիլիզ : Պինայէն ալէյհ չէհրտէն
խարիճէ կէթմէյի ունուտուպ՝ տախիլտէ էն է-
յի էտէպիլէճէյիմիզ նէ վէ նէրէսի օլաճաղընա
սարֆը գէհն էթտիք :

Շէհրին տախլիլինտէ պուլունան եէր 35-36 պին արշըն օլուպ, զայէթ կիւզէլ վէ գըյմէթ-լի պիր եէր տիր: Պիզնէս եէրի օլտուղունտան գըյմէթի կիթտիքճէ արթաճագ տըր: Իշթիրա օլաճագ եէր պուրասը օլմագ շարթը իլէ մու-հաճիրէր արալարընտա պին լիրա թօփլայլալ՝ պանա թէսլիմ էթտիլէր: Սօգաղըն գարշը եա-գասը տաճա շէրէֆսիգ եէր՝ արշընը 40 դըռու-տան (ալթուն փարա) սաթըլմը իքէն՝ պիզ 21 դըռուտան ալտըգ: Պու մաճալըն տէօրթ թա-րաֆընտա տէօրթ կէնիշ ճատտէ պուլունտու-ղունտան անլէրի գազանմը օլտուգ: Տէրունին տէ դանի սուլու օլտուգտան պաշգա՝ շէհրին սու պօրուլարը օրատան կէշիօր: Եէր նէմ օլ-մայըլ՝ պիր գաշ գատէմ գազըլտըղընտա գէ-մինի գալալը տըր: Ճէնուպ թարաֆընտան թրամվայ կէշիօր, օլ թարաֆտա 20 գատար տիւքքեանլար եափըլըրսա իլք կիւնտէն իճարա կիտէր վէ սէնէտէ 250-300 լիրա կէթիրի: Պիզ էլիմիդտէն կէլիրսէ իլք տէֆա վէ իլք ֆուրսաթ իլէ տիւքքեանլարը եափտըրաճաղըգ: Անլէրին վարիտաթընը բարեբար Կոստանթին էֆէնտի Կէրթմէնեանա վէքեալէթէն պիր կտալ իլէ իլք իւշ սէնէտէ տուլլար իշիւն եափըլաճագ խանէ-լէրէ սարֆ օլունաճագ, անտէն սօնրա իլանի-հայէ մէղքիւր վարիտաթ շաճընը չօճուղա-րըն վէ կէնճլէրին թալիմ ու թէրպիյէսինէ սարֆ էտիլէճէք: Կէրթմէնեան էֆէնտի պունու շաճընըլարա վէրէճէք վէ ունուտաճագ: Նէ քէնտիսի վէ նէ տէ նէսլի պիր հապպէ շախսի իսթիֆատէտէ օլմայաճագլար տըր:

Պու պապտէ Ամէրիգատա պուլունան հէմ-շէհրիլէրիմիգ արասընտա կէօյա Մր. Կէրթ-մէնեան ֆազիրլէրէ եարտըմ էթմէքտէն զիյա-տէ պիզնէս էտէճէք իմիշ եօլլու էտիլէն թէ-վաթուր Լանըլ տըր:

Մր. Կէրթմէնեան քէնտի շախսի հիսսէսի օլմագ իւզըլ շախսի քիտէսինտէն վէրիպ կէրի ալմամագ շարթը իլէ օն պէշ պին տաղար իհ-տա էթմիշ տիր: Վազաա պու գըյմէթլի արսայա սալթ միւսթիլէրին վէրտիյի տէյիլ, մուհա-ճիրլէրինտէ թօփլատըղը տին լիրա, պունտան պաշգա, Լիյի ալ Նէյշընգ վէքիլինտէն ալթը սէնէտէն թազօթիտ իլէ էտէնմէք շարթը իլէ ֆաիդոիգ ախգ էտիլէն 3000 լիրա տախի իսթի-մալ օլունմուշ տուր, լաքին չու աշիքեար տըր քի տու մուվաֆֆադիյէթլին եէկեանէ աշիգպի իլք տաղմը ալան Մր. Կէրթմէնեանըն փէշին վէրտիլի օն պէշ պին տաղար օլմուշ տըր: Միւ-

մաիլէյհին պէօյլէսի պիր իզթիսատի միւշքիւ-լաթլարը օլան սէնէտէ պու գատար պիր մէյ-լալ իլէ եարտըմ կէլմէսի ճիւմէ մուհաճիր գարտաշարըմըլ մէմնուն վէ միննէթտար պը-րագմըլ տըր:

Պու եէրին խարիթասը եափըլմըլ պիթմիշ տիր: 219 ֆամիլեայա թէվգի էտիլմիշ տիր: Եարըսընտան զիյատէսի մուհաճիր շաճընըլ-լարա սաթըլմըլ, պազիսի տէ սաթըլաճագ տըր: Մր. Կէրթմէնեան վէրտիյինի հիյալ էթմիշ, լաքին Լիկ ալ Նէյշընգըն վէրտիյինի ալթը սէ-նէյէտէք կէրի իսթէյէճէքլէր: Մուհաճիրլէր Լիկ ալ Նէյշընգտան պիր միգտար փարա տա ինչաաթ իշիւն իսթէյէճէքլէր, ալապիլէճէքլէր մի, պիլմէյօրուգ: Էլլի գատար ֆազիրլէր ի-շիւն պիր միգտար արսա թախսիս օլունմուշ տըր: Լաքին անլէրի քիմ եափաճագ պիլմէյօ-րուգ: Քէզա պու մաճալ քիլիսայա, մէքթէպէ, պիր լսարանա վէ դայրիհուճա միւհաճ տըր, անլէրի քիմ եափաճագ: Պիզ պու վէրտիյիմիգ մալիւմաթ իլէ փէշին վառադարտա պուլունան բարեբարլարտան պաշգա հէր եէրտէ պուլունան ճիւմէ շաճընըլ հէմշէհրիլէրիմիգ եարտըմա սալթէթ էտիյօրուգ: Ագ չօգ, հէր նէ վէրիլէր-սէ հէր էրքէք, գատըն վէ չօճուղուն պիլէ հիս-ւէտար օլմասընը արզու էտէրիգ: Պու պապտէ հէտիլէր Մամէրիգատա Բահնիւմա իտարէսի-նէ, սաիր եէրտէ օլանլար շու էտրէսէ կէօնտէ-րէպիլիլլէր—

Mr. Samuel Kerkyasharian, 57 Petain Ave., Beirut, Lebanon.

Ս. Հ. ՏէվիրեԱն

ՍԷԼԱՆԻՔՏԷՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

Թիւրքիանըն 34 ֆարգըլ շէհրիլէրինտէն, Սէլանիկէ իլթիճա էտէն էրմէնի ինճիլի ֆա-միլեալար, պուրատա 1922տէ՝ «Հայ Աւետարա-նական Եկեղեցի» թէշքիլ էթմիշ տիրլէր:

Պունլարտան պիր գըմըլ նագլ ը մէքեան էթմիշ իսէ տէ՝ հալ ը հազըրտա պուրատա 102 ֆամիլեատան իպարէթ պիր ճէմաաթ վար տըր: Ճէմաաթըն ումուճ ատէտի 365 տիր: Պուն-լարըն 185ի էրքէք վէ 180ի գատըն տըր: Քիլի-սանըն 105 ազասը պուլունուպ՝ պունլարըն 50ի էրքէք վէ 50ի գատըն տըր:

Աթիտէքի սինլէրի իթիպարա ալարագ զիւ-քիւր իւնտս ճէմաաթ շու իւշ գըմա թագսիմ օլունուր:

1-15 սիննինտէ օլանլարըն ատէտի 110, 16-35 սիննինտէ օլանլարըն ատէտի 115, 36 վէ եօ-
գարը օլանլարըն ատէտի 140, ճէման 365 տիր:

Քիլիսանըն խուսուսի մէքթէպի օլմատըղը
իշիւն չօճուզլարըմըղ տօգուզ Փարզըլ մէքթէպ
լէրէ կիթմէքտէ տիրլէր:

Պիւթիւն ճէմաաթ տէրունինտէ էրմէնիճէ
լիսանընը պիլմէյէն անճադ օն պէշ քիշի վար
տիր: Զիքը օլունան Փամիլեալարըն նըսֆը շէհր
տախիլինտէ վէ միւթէպագիսի իսէ էթրաֆտա
սյուլունան քէմիլէրտէ տիրլէր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Ամէրիգա. — 1930 սէնէսի պիւտճէսինտէ
\$80 միլիօն տօլար աչըզ կէօրիւլիւյօր: Պունուն
ոկպէպի իրատ վէրկիլէրինին էքսիլմէսի վէ թի-
ճարէթին տուրղունլուղու տըր: Պու աչըղը գա-
փամադ իշիւն հիւքիւմէթ հա վէրկիլէրի ար-
թըրաճադ հախօտ հիւքիւմէթին պօրճը իւզէրի-
նէ զամմ էտէճէք տիր: Հիւքիւմէթ պօրճը գա-
թէն 15½ միլիար տըր: Վէրկիլի արթըրմադ
սէօգիւ էտիլմէյօր իսէ պօրճ արթմալը տըր: Ա-
մէրիգա թիճարէթ օտաաը բէիսի ճուլիոու
Պարնը կէօմրիւքլէրին թատիլի մէսէլէսինի օր-
թայա կէթրիլիյօր: Օնուն զաննընճա Ամէրիգա-
նըն եէնի կէօմրիւք թարիֆաաը ալըշվէրիշէ չօզ
ղիյան էյլէմիշ տիր: Պարնը Րիփուպիլիգան օ-
լուպ՝ Հուվըրըն տօսթու օլմաաը պու մէսէլէյի
էհէմմիլէթլի գըլըյօր: Էվրօփա միլլէթլէրի Ա-
մէրիգատա պուլունան էճնէպի Փօնտօլարը չէ-
քիպ կէրի կէօթիւրիւյօր: Պու եօլ իլէ 800 մի-
լիօն գըլմէթինտէ պօնտ Ամէրիգատան չըգմըշ
տըր: — Վօշիլիթօնտա իճթիմա էտէն պէյն էլ
միլլէ թիճարէթ գօնֆէրանսընտա պէյն էլ մի-
լլէ պօրճլար մէսէլէսի տախի միւզաքէրէ օլա-
ճաղը գանն օլունույօր: Ամէրիգա հիւքիւմէթի
աչըղտան մուխալիֆ իսէ տէ ինկիլիզ վէ Ալա-
ման մուրախիսալար թէքլիֆ էտէճէքլէր իմիշ:
— Ուօշիլիթօնտա «Ամէրիգա Ինգիլիսպը Գըղ-
լարը» ճէմիլէթինին գըրգընճը սէնէ ի տէվրի-
յէսինտէ բէիս վէքիլի Գըրթիս պիր նուլթ գըրա
էտիպ՝ Ամէրիգատա սէօզ վէ մաթպուաթ ա-
ղաալըղըն սուի իսթիմալ էտէն ճիւմլէ էճնէ-
պիլէրի թարտ էթմէք ֆիքրինի պէյան էյլէտի:
Օնլարըն իսմլէրի գայտ օլունմալը վէ պու ա-
տըմ չափուք ալընմալը տէմիշ տիր: — Նիւ Եօրք
սա տիւննանըն քէօրլէրի իշիւն թէքիլաթըն
սւմուլի գօնֆէրանսը իճրա օլունտու: Հէլէն

Գէլըր մուրախիսալարտան պիրի իտի: — Նիւ
Եօրք շէհրի վալիսի Ուօքըրա գարըշ էտիլէն
իթհամաթա 20 պին լուղէթ իլէ ճէվապ վէրտի:
Ճէվապընտա Նիւ Եօրքտա պէշ սէնթ իլէ եօլ-
ճուլուղը, հափըլան եօլլար վէ քէօփրիւլէրի,
Տէլալէրտէն սու ալընմադ մէսէլէսինի, պէլէ-
տիլէ պինալարընն տէյիլիլմէսի, մէքթէպլէր,
Հըտսըն գըլըսընտաքի եէնի եօլը վէ սաիրէյի
գիքը էտիյօր: Րուզվէլթ Ուօքըրա պէրաէթ գա-
րարը վէրմիշ տիր: — Գօլօրատօտա 12 գըղ վէ
օղլան շայիրայէր գար ֆուրթունասը ալթընտա
36 սաաթ գալըպ՝ Էյլէրինտէն պէշի էօլմիւշ ի-
տի: Սաղ զալանլարըն արաաընտա 13 հալընտա
պիր չօճուզ անլէրէ մէրտանէ վէ ֆէտաքեարա-
նէ խըտմէթ էտիպ՝ սաղ գալմալարընա հար-
տըմ էթմիշ իտի: Ամէրիգա բէիսի պու քիւշիւք
գահրամանը Հուայթ Հալսա տալէթ էտիպ՝
պիր գաշ կիւն միւսաֆիր էյլէտի: Վէ օլ էնա-
տա Սիւմ Գըրալը վէ Սուլթանընա վէրիլին գի-
յաֆէթտէ պու չօճուզ տախի հալըր պուլուն-
տու: — Ամէրիգա հիւքիւմէթի բէսմէն Սիւսեհա
ճիւմհիւրիլէթինի թանրաղտան մատա՝ Հիճադ
վէ Նէճտ Սուլթանը Իպն ի Սուլտըն տախի թա-
նըմըշ տըր: — Ամէրիգա բէիսի Հուվըր պէյն
էլ միլլէ թիճարէթ օտաաը գօնֆէրանսը քիւշա-
տընտա պիր նուլթ իրատ էտիպ՝ պաշըճա
թէրք ի թէսիլհաթ իւզէրիննէ սէօյլէտի վէ պու
քէսաալըղըն սէպէպլինի օնա համ էյլէտի: Տիւն
հա սէնէվի պէշ միլլար սարֆ էտիյօր վէ մա-
րաֆ հիւքիւնտէն մատա էհալիլէր գօրգու վէ
շիւպէն իշինտէ հաշայըլար: Պու նուլթ Ալա-
մանիստա էյի պիր թէսիւր հաաըլ էթմիշ տիր:
— Լօյտ ճօրճ կէօմրիւք ուսուլընն մուհաֆա-
ղա էթմէտիլիննէ, պիր միսալ օլմադ իւզրէ Ա-
մէրիգալը միսալ կէթիլիպ տէյօր քի օրատա
օն միլիօն իշսիզ վար տըր:

Ինկիլթէրպա. — Մալիյէ նազըրը Միստըն
փարլամէնթ հուզուրընտա պիւտճէյի օգուտու
վէ պէօյիւք պիր էքսիլիլէթ իլէ գապուլ օլուն
տու: Միստըն կէրէի մէֆլուճ թօփալ պիր հալ-
տէ անճադ տէյնէք իլէ տուրուր իսէ տէ ինկիլ-
թէրաանըն էն գուվվէթլի ատէմլէրինտէն տիր:
Ղայէթ շէտիտ սէօզլէրլէ մուխալիֆլէրիննէ հիւ-
ճիւմ էյլէր, խուսուսա Զըրըլ իլէ չօզ աթըշըր-
լար իտի: Լօյտ ճօրճ ֆըրգաաը քեամիլէն ամէ-
լէ ֆըրգաաընա բէյ վէրտի վէ պօրսայա պիլէ
էյի թէսիւր էյլէտի: — Ինկիլթէրա հիւքիւմէ-
թի ֆրանսանըն թէքլիֆ էյլէտիլի պահրիլէ
սհոնամէսինի գապուլ էթմէմիշ տիր: Պու եօլ

իւն ինկիլթէրրա տօնանմայլ արթըմաղա մէծ պուր օլաճագ վէ Ամէրիգա ճափօն իւն օլան ի-թիլաֆ պօղուլաճագ տըր: Եաղընտա ճէմ օլա-ճագ թէրք ի սիլահ ճէմիյէթի տախի սուլա տիւնէճէք տիր:— Արաղի մէսէլէսի Իրլանտա փարլամէնթինտէ հալլ օլունմուշ տըր: Օրատա արաղի պիր թաղըմ ղէնկին ասըլգատէլէրին մալլ օլուլ՝ էհալլ իճար իւն իշլէրլէր իտի: Պու տէֆա պու ասըլարճա տէվամ էտէն հալլ լաղվ էտիլիպ, արաղի՝ իշինտէ իշլէյէն քէօյլիւյէ վէ էհալլիյէ թաղսիմ էտիլէճէք վէ արաղի սա-հպլլէրինէ հիւքիւմէթ թօփրաղըն պէտէլինի վէ ղէճէք տիր: Պու ուսուլ սօսիւալիլմէ տօղրու պիր ասըմ տըր քի ինկիլթէրրա իշիւն տախի թէք-լիֆ օլունուլոր:

Պաղէստին.— Հայֆատա Ապրիլ իպթիտա լարընտա պիր զաչ Եէհուտիլէր գաթլ օլուն-տուլար, վէ պու սէպէսլտէն Պաղէսթինտէ ա-սապլիյէթ տէվամ էտիյոր: Օն պին քիշի իւն էօլէնլէրին ճէնաղէսինի գալտըմըլար: Եէհու տիլէր գաթլիլէրին պուլունուլ աղըր ճէզայա չարիւրմասընր թալէպ էտիյորլար, Եօզսա հիւճա թէքրար օլաճագ տէյու գօրգուլորլար: Թէյյարէլէր վէ փօլիսլէր թէֆթիւն չըգմըլար տըր: Պէրոսպա Եօլունտա Եէտի Արապ թիւճ-ճարլար տախի սօյուլմուշ տըրլար:

Մըսըր տախի գարըլըք հալտէ տիր: Սըտ-դը փաշա գապլինէսի Եէնի գօյտուղու ուսուլ ի-լէ մէպուսան ինթիլապ էթմէք իսթէյոր: Հալլ պու քի Վաֆա վէ աղատական Փըրգալար պիր-լէճմիլէր՝ գարըլ կէլիյորլար: Օնլար պիր ու-մուճի գօնֆէրանս Եափմագ թէչէպլիւս էտի-յորլար: Հիւքիւմէթ հէր թարաֆա ասքէր Եօլ-յորլար: Հիւքիւմէթ հէր թարաֆա ասքէր Եօլ-լալըպ՝ թէճէմիւլէրի մէն էտիյոր: Պու ին-թիլապ Մըսըր իշիւն չօգ քրիթիլալը պիր ղէ-ման տըր:

Յրանսա.— Պիր զաչ այ էվվէլ Յրանսա ի-լէ Իթալիա արասընտա տէնիլ գուվվէթի իշիւն պիր իթիլաֆ օլտու տէյու իլան օլունմուշ իքէն տալը չըգմամըլ տըր: Յրանսա Եէնի թէքլիֆ-լէրտէ պուլունուլոր քի նէ ինկիլթէրրա նէ Ի-թալիա գապուլ էտիյոր: Պու վաղըս էվրօփա վէ տիւնիս սուլհու իշիւն չօգ Փէնսա պիր թէէ-սիր հասըլ էյլէմիլ տիր:— Յրանսըլար Յու-նիս 13տէ Եէնի պիր ղէիս ինթիլապ էտէճէք-լէր տիր: Օրատա ղէյիսի Այան վէ Մէպուսան ինթիլապ էյլէր: Պրիան, Փօլ Տուճէր, Փօլ Բէն լէվէ, Հէրիօ վէ Անտրէ Մուսթինսըն իսմլէրի ղիքը օլունուլոր:— Հէրիօ 25 սէնէտէն պէրու

Լօն չէհրինին վալիսի տիր: Պու տէֆա Եինէ ինթիլապ օլունմուշ տըր:— Յրանսըլար իքի պէօյիւք հարպ մանօլրասը Եափաճաղար, պի-րի Թուլօնտա, պէօյիւք պահրիյէ մէրքէլինտէ, օլ պիրի Թունուլտա, Թարապուլուս Ը Ղարպ հուտուտընտա օլաճագ տըր: Պու իքի պէօյիւք մանօլրալարըն Իթալիա հուտուտընա Եաղըն օլմասը տիլգաթա չայան տըր: Թունուլ հու-տուտընտա օն պին ասքէր իճթիմա էտիյոր: Ճէնէրալ Շանպրէօն գօմանտասը ալթընտա Յը-րանչէ Տէսիլրէ նէղարէթ էտէճէք տիր: Թուլօ-նա հալաւտան հիւճիւմ էթմէք իւզրէ տէօրթ թէյյարէ Փիլօսը կիթմիլ տիր քի պահրիյէ մէր քէլինէ հիւճա էտէճէքլէր վէ Թուլօն միւտա-ֆաա էտէճէք տիր:

Իթալիա.— Պէլճիկալը Փրօֆ. Մուլէն Ի-թալիանըն Միլանօ չէհրինտէ տէրաէսթ օլուն-տու: Փրօֆէսօր Փաշիսթ հիւքիւմէթ տուլը-նա գարըլ իւլյանէթտէ պուլունուլոր տէյու իթ համ օլունտու: Պունուլ իւզէրինէ Բօմատա օն պին գատար Փաշիսթ թալէպլէլէր Պէլճիկա սէ-ֆարէթի էօնիւնտէ նիւմայիլ Եափտըլար: Պէլ-ճիկա, Յրանսա վէ Եուլիօսլապիա սէֆարէթլէ-րի ասքէրի մուհաֆաղա ալթընա ալընտը:— Փափա հապրէթլէրի Գարոսիալ Շուսթըրա պիր մէքթուլ Եաղըպ՝ Փաշիսթ ուսուլը մուսիլէլէ էտիյոր: «Կէնճլէր արասընտա ատալէթ վէ թահգիր ուլյարըյոր վէ տինի Փարզլարը իհմալ էթիլիլոր» տէյոր: Փափա գատընլարըն ճիմ-նասթիլ Եափմասընա տախի գարըլ տըր: Պիոս ԺԱ. Եաղըյոր քի Գաթօլիք թէչէլալթը սիյա-սէթէ գարըլմագ, լաքին ղուհանի էօմրէ ախ մէսէլէլէր Բրիտոոս թարաֆընտան քէնտինէ թէսլիմ օլունմուշ տըր, վէ պու Փարզըն իֆա էտէր իքէն իճթիմալ մէսէլէլէրէ գարըլմագ մէճպուրիյէթինտէ տիր:

Փօրթուգալ.— Մատէյրա ատալարընտա Փօրթուգալ հիւքիւմէթինէ գարըլ գուհուր է-տէն իսեան սիլահ գուվվէթի իւն պաստըրըլ տըլտան սօնրա՝ Աֆրիգատա Փօրթուգալ միւս թէմլէքէսի օլան Կինէտէ իսեան պաշլամըլ տըր: Ղարպի ղըլըտաքի Պօլան իսքէլէսի ասըլար է-լինտէ տիր: Պահրիյէ նաղըլը տօնանմա իւն գուվվէթ Եօլլայոր:

Րուսիալա Քուլագլարա Եանի ղէնկին քէօյ լիւլէրէ գարըլ հարաքէթ պաշլամըլ տըր: Հիւ-քիւմէթ էմր էտիյոր քի օնլարըն իսմլէրի գայտ օլունտու, օնլարա մէմուրիյէթ վէրլիմէյէճէք վէ չօղլարընը արաղիսի էլինտէն ալընըպ՝ սօ-

զուգ եկելէրէ սիւրբաւմիւս տիւր: Օնկար էլ իւն իշխմէնէ մէծպուր օլմալը իմիւ: Պօլնէվիզէն զապուլ էթմէզլէն քի պիւր քիմսէ փարասը եա ֆիքրի իւն կէշինսին:— Բուսլար Ամէրիգատան սըփարըշարը կէրի ալտըլար, Ամէրիգանըն քէրէսթէ զապուլ էթմէմէսինէ զարշըլըգ օլա-
րադ:— Բուսիատա ճէման իքի միլիօն Պօլնէ-
վիզ վար տըր: Կէօնա կէօն սէպէպլէր իւն Փըր-
զատան թարտ օլունանլար 1,273,000 օլմուշ
տըր: Պոնլար Գօմմիւնիսթ մէպտէյէ զարշը իւ
լէյէնլէր իմիւլէր:— Բուս պէյն էլ միլէլ հիւթ
իւան էտիօր քի Ամէրիգատա չիֆթճիլէրէ մու-
ազէնէթ հիւթի Րուսիայա զարշը հարպ հա-
ղըրլըլը տըր: Ամէրիգատա հիւթիւմէթ չիֆթ-
ճիլէրտէն 500 միլիօնլըգ զախիրէ սաթուն ալտը
քի Փիլէթլէր տիւլմէսին: Պու հարպ իշին ի-
միւ:

Թիւրքիա.— Եէնի ինթիխապ ծլունան միւ-
լէթ մէճլիսի իւշիննիւ տէֆա օլարադ Մուս-
թաֆա Բէմալը րէիս ինթիխապ էյլէտի: Մէճ-
լիսին երկտէ 97սի իսալ Փըրզասընա աիտ տիւր:
Տահա տօղրուսու հիւթիւմէթին վէրտիյի խմ-
լէր տիւր: Իսմէթ փաշա զապլինէսի ուսուլէն իս-
թիֆա էյլէտի, լաքին երինէ քէնտիսի պաշ վէ-
րիլ օլաճադ տըր: Բէմալ Փաշա ասլէն Մաքէ-
սօնիալը օլուպ՝ քէնտիսի տէ հուտի գանը վար
տըր: 50 եաշընտա օլուպ՝ հալա տինճ վէ գուվ-
վէթլի տիւր: Սէքիզ սէնէ էվվէլ 19 եաշընտա
լաթիֆէ հանըմ իւն էվլէնիպ՝ իքի սէնէ սօնրա
պօշաուր:— Էվրօփա տէօվլէթլէրի Թիւրքիա ի-
ւն տօսթլուգ իշին պիւրպիւրինէ րէզապէթ էտի-
օրլար: Պաշընա ինկիլթէրա իւն Բուսիա եա-
րըշ հաիւրլար: Իքի սէնէ էվվէլ ինկիլթէր-
անըն Ազ Տէնիզ տօնանմասը Ամիրալը ինգա-
րէյէ կիթտի: Արգասընտան Բուսլար Գարա-
նանը Եօլլատըլար: Կէչէն հաֆթալար ինկիլիզ
զարալընն էնիւտէսի Գօնթ Աթհօն ինգարէյէ
կիթտի: Շիմաի Բուս խարիճիյէ նաղըրը Լիթ-
վինֆ կիտէճէք իմիւ:— Աճէմ հուտուտընը կէշ
միւ օլան Բիւրտ ասըլարը արասընտա երինէ հա-
րաքէթ պաշամըշ տըր Եաղըրլար: Թիւրքլէր
Արարատ հէվալիսինի ալըպ՝ պէտէլինէ եէր
վէրմէք սէօղլանիւ օրթայա աթտըլար վէ հաթ-
թա մէսէլէ զարարաշտըրըլտը տէնիլմիւ իտի:
Լաքին իթթիֆադ հասըլ օլամամըշ տըր: Աճէմ
լէր մուհիւմ պիւր եէր ալմադ իսթէրլէր: Թիւրք-
լէր իսէ էհէմմիլէթսիզ պիւր պէտէլ իւն կէշիւ-
մէք իսթէյօրլար: Թիւրք զաղէթալարը Բիւրտ
հարէքէթի հազգընտա եաղար իքէն տաիմա

Դահնակլար խմինի զարըշտըրըյօր վէ միւթ-
թէֆիզ իշլէյօրլար կիպի կէօսթէրիյօրլար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Տ. Բարգէն Եպիսկոպոս Կիւլէսէրեան Ապ-
րիլ 26տա Տ. Սահակ Բ. Կաթողիկոս թարաֆըն-
տան Կիլիկիա Կաթողիկոսը օծել օլմուշ տըր:
էն զիյատէ միւշքիլ օլմասը մէմուլ օլունան պու
մէսէլէ էջմիածին վէ Երուսաղէմ Կաթողիկոս
վէ Պատրիարքընտան էվվէլ պիթմիւ տիւր: Տ.
Սահակ Բ. Կաթողիկոս սիննինին իւնիւլէտիյի-
նի վէ Կիլիկիա րեմլէրինին տարմատաղըն օլ-
տուլունու տիւլինէրէք պու կիւղէլ թէրթիպի
տիւլինմիւ տիւր: Օծում Հալէպտէ Քառասուն
Մանկանց եկեղեցիտէ իճրա օլունմուշ, քի օ-
րասը էվվէլտէ Կիլիկիանըն թեմլէրինտէն իտի:
Պու կիպի վաղաալար Հայ Եկեղեցիին թարի-
խինտէ պաշա տէֆալար տա իճրա օլունմուշ
տըր: Լուսաւորիչ քէնտի էլիլէ օլլու Արիս-
տակէսի Հայրապետ օծել էթմիւ: Գրիգոր Գ.
տախի օլլու Ներսէս Շնորհալիյի պէօյլէճէ օ-
ծիլ էթմիւ տիւր: Պաշա սըրալարտա տախի պու
Եօլլա Հայրապետ ինթիխապ օլունմուշ տըր:
Պու Եօլ իւն Տ. Սահակ Բ. Կաթողիկոս փէք պէօ
յիւք պիւր խըղմէթ էյլէմիւ տիւր:— Հայաստան
զէլզէլէսի. Նախիջեւան թարաֆընտա զայէթ
չէտիտ պիւր զէլզէլէ վուղու պուլտու: Սօն ալը-
նան խապէրլէրէ կէօրէ 489 էօլիւ վէ 1153 աղըր
Եաղալը վար տըր քի պէօյլիւք գըմը վէֆաթ
էտէճէք տիւր: Օն պին քիշի խաֆիֆ Եաղալը վէ
ինճինմիւ տիւր: 7000 աթ վէ սըղըր, 15,000 գօ-
յուն, քէչի թէլէֆ օլմուշ տըր: Սիսուան ճի-
հէթլէրի էն Փէնասը տըր: Օրատա 38 քէօյտէն
27սի քեամիլէն մահվ օլմուշ տըր: Սիսուան
խարապալարը ալթընտան 220 ինսան ճէսէտի
շըղարըլմըշ տըր: Էհալի Եաղմուրլար ալթընտա
աչըգտա տըրլար: Տօգթօր, նըրս, իլաճ վէ լէ-
վաղիմ Եօղլուղունտան Եաղալըլարա պաղըլա-
մայօր վէ սարի իլլէթլէր պաշամադ թէհիլէք-
սի վար տըր: Էլլի տօղթօր վէ խալը նըրսլար
Եօլլանըլլար: Մօսկօվա հիւթիւմէթի իքի մի-
լիօն րուպլի վէրմիւ, Հայաստան հիւթիւմէթի
Եարըմ միլիօն, Ուքրանիա 100 պին վէ Եարըմ
միլիօն խուսուսի չախալար թարաֆընտան վէ-
րիլմիւ տիւր: Մօսկօվա, Լէնինկրատ վէ Թիֆլիզ
զաղէթալարը իանէ թօվալար:— Գըրըգ ինս-
տա եէնի պիւր Հայ դպրոց պինասընա պաշա-
նըլմըշ տըր:— Հալէպտէ Զաղլասեան վէ Գաու-

պտրեան էֆէնտիւէր պիւր թիւթիւն ֆապրիգա-
սր աշմըշլար վէ 30 գատար Հայ ֆամիլեալար
օրտա չալըշլորար:— Էվվէլա Մաճարիսթան-
տա օլուպ՝ հարպտան սօնրա Ռուճանիայա իւ-
հազ օլմուշ օլան Կէրլա շէհրի Գաթօլիք Հայ-
լար իլէ մէաքիւն տիւր: Հայր Կաղեան օրայա
առաջնորդ թային օլմուշ տըր:— Պաղտատ ա-
ռաջնորդընա հիւճմ էտիպ՝ եարալայանլարըն
մուհաքէմէսի իճրա օլուճմուշ, տէօրտիւ պէ-
րաէթ էտիպ՝ իւշ թանէսի 2,000էր բուփի (720
տօլար) քէֆալէթ ազէսի իլէ սալը վէրիմիշ-
լէր տիր: Պու քէֆալէթ պէշ սէնէ տէվամ է-
տէճէք տիր:— Գայսէրիտէն Լիբանանա կիտէ-
ճէք 25 սրլարըն մասարաֆընը Գ. Կիւլպէնկեան
եափաճազ իտի: Հալա եօլ թէգքիւրէսի ալամա-
մըշլար տըր: Որբանոցըն միւտիւրի Սմբատ
Վարդապետ տաիւ օրատան Գըպրըսա կիտէ-
ճէք տիր:— Մարսիլիատա պիւր մէքթէպ եա-
փըմազ իշիւն Պ. Վ Խօրասանճեան 100 պին,
Ն. Կիւլպէնկեան 60 պին, Տիկին Ս. Կիւլպէնկե-
ան վաւիյէթինտէն 50 պին հազըր օլուպ՝ Մար
սիլիա Հայ գաղութը 100 պին թօփլայաճադ-
լար տըր:— Սիւրիա վէ Լիբանան Հայ Աւետա-
րանական Միութիւնը Հալէպտէ Ապրիլ 8տէն
1էէ գատար իճթիմա էյլէմիշ տիր: Մըսըրտան
տաիւ մուրաբիտալար կէլմիշ տիր:— Ինկիլիզ
մէշհուր մուհարրի Պէրնար Շօ, Երուսաղէմտէ
Սր. Յակոբ Վանքընը գիյարէթ էտիպ՝ Պատ-
րիարքարանըն սրահընտա գապուլ էտիլմիշ
տիր:— Իրազտա եէնի պիւր գանուն մուճիպին-
ճէ առաջնորդ եա Իրազ թէպաասը եա տա
թիւրք թէպաասընտան տօղմուշ օլմալը իմիշ:
Պու սէպէպտէն Ռուրէն Եպիս. Աճէմ օլարազ,
մէմուրիյէթինէ տէվամ էտէմէյէճէք տիր:—
Սթանպօլտա Սանասարեան խանը մուհաքէմէ-
սի թէքրար պաշլայօր: Թէմեիզ մահքէմէսի
հատրիարքըլըր թաստիք էյլէմիշ իտի: Շիմտի
Պատրիարքը միւթէվէլլի թանըլըպ՝ խանըն
միլլէթ մալի օլտուղունու իսպաթ էտէճէքլէր:
Պու տալա Փանկալթի Գեբեղմանլըլը մէսէլէ-
սինէ տալի ալապատար տըր:

ԱՐԱՆԸԼԵՅՕՐԼԱՐ

Պէյրութտա Ֆլօր Պամաճեան Պուրուն
Գըշլալը (Եօգկաթ) Հէմշիրէսի օղլու Գեղամ
Արսլանեանը արայօր, էտրէսի շու տըր:—
Rev. Y. Hadidian, American Press, Beiruth, Syria

Էրզրումըն Գեղի գաղապընտան Յարութիւն
վէ Հէմշիրէսի նաղը Ասղիկին էտրէսինի Րահ-
նիւմայա պիլտիրմէլէրի արզու օլունուր:

Երրաքսի Մաղաղաճեան պիրատէրի Ատա-
նալը Սարգիս Մաղաղաճեանըն էտրէսինի պիւր
մէք իսթէր: Փէտէրի Մանուկ, վալիտէսի Շահ-
զատէ, 35 սէնէ ազտէմ Ամէրիգայա կիթմիշ:
Պիւր վազթ Ֆիլատէլֆիատա իմիշ: Երրաքսինի
ատրէսի՝ Իսթանպօլ, Սուլթան Պայաղիտ էօ-
րիւճիւլէր պաշընտա Տիշճի Նշան Թիւթիւնճիւ
Նօ. 39:

ԻԽԹԱՐԱԹ

Րահնիւմանըն ճէնուպի Ամէրիգատա պու-
լունան ապօնէլէրի քէնաի կէօնտէրէճէքլէրինի
վէ եէնի սըփարըշլարը վէ թէէտիյաթը աթի-
տէքի էտրէսի կէօնտէրիւլէրսէ տահա զօլայ օ-
լուր:

Mr. Mihran Chalukian
1431 Gazcon, Buenos Aires, Arg. Rep.

Ապօնէլէրիմիզ ապօնէ պէտէլինի նազտէն
կէօնտէրմէք իսթէլլէրսէ թէահհիւտլիւ մէք
թուպ իլէ կէօնտէրսէլէր տահա էմին օլուր:

ՐԱՀՆԻՒՄԱ

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Իմանքն Լէնկերի
«Քիլիսէ Պէօյիւր»

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Քրիստոսըն Զէֆիճի Գուվլէթի
ՓՐՕՖ. ԼՈՒԹՖԻ ԼՆԻՈՆԵԱ

Նիշիւն Ալըշամալըգ

ՕՐ. ՌԱՀԵԼ ՊԵՏՐՈՍԵԱ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

Վերսայլ Սարայը ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԻԱՇԵԱ
Միլլէթիմիզին Պագիյէսի
ՎԵՐ. Մ. Կ. ՓԱՓԱՁԵԱ

ՄԻԻԹԷՆԵՎԻ

Տ. Բարգէն Կաքոյիկոս

Պէյրուքտափի Հանընլըլար

ՎԵՐ. Ս. Հ. ՏԷՎԻԴԵԱ

Սէլանիփտէն Մէֆրուպ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ